

ilke

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ

CİLT / 8

KASIM - 1977

Sayı / 47

İÇİNDEKİLER

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine	1
21 Eylül'den 25 Ekim 1977'ye	3
Büyük Ekim Devrimi ve 60. Yıl. / İLKE	21
Günümüzün Temel Görevi / N. Lenin	27
Büyük Ekim Devriminin 60. Yılı ve SBKP	31
Ekim Devrimi İçin Ne Dediler	45
SBKP'nin 60 Yıllık Teorik Çalışmasıyla İlgili Bazı Sorunlar	52
Büyük Ekim Devriminin Tarihsel Önemi ve 60. Yıl	70

TÜSTAV

Sahibi: Öner Ciravoğlu / Yazışmaları Müdürü: Feyzullah Özer / Yazışma Adresi: PK. 71 İstanbul / Yönetim ve Havale Adresi: Öner Ciravoğlu, Çağaloğlu Başmüshâp Sok. Tan Apt. No: 10/11 İstanbul / Abone Şartları, Yıllık: 150, altı aylık 75 lira. Dış ülkeler için iki katıdır / Dizgi: Evren Matbaası / Baskı: Ören Basımevi / İlan: Tam Sayfa 500 lira, diğer ilanlar santimi 25 lira / Basıldığı tarih: 24 Ekim 1977

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne

İnsanlık tarihinin en önemli dönüm noktası olan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yılını büyük coşkuyla selamlıyoruz. İşçi sınıfının önde gelen öğretmenlerinden Yüce Lenin'in ve O'nun Partisi'nin, insanlığın topyekün kurtuluşu uğrunda bu ilk büyük adımı tüm ülkelerin işçilerine ve bütün dünya halklarına ışık tutuyor. Bugün Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve Sovyet Halkı, dünya devrimci sürecinin emperyalizme ve uluslararası gericiliğe karşı sürdürdüğü amansız savaşta, nihai zafere giden yolun başını çekiyorlar.

SBKP'nin komünist toplumu kurma yolunda kazandığı başarılar tüm dünya halklarının hayranlığını kazanırken, Sovyetler Birliği'nin dünya barışı için gösterdiği büyük çabalar ve sürdürdüğü Detante politikası, yer küremizde barış ve güvenliğin en büyük güvençesi durumundadır. Hiç kuşku yok ki, Leninist barış içinde birlikte yaşama ilkesinin SSCB öncülüğünde başarıyla uygulanması, dünya sosyalist sisteminin, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi ile olan bağlarını güçlendirmekte, halkların ulusal ve sosyal kurtuluşu için daha elverişli koşulları ve imkânları yaratmaktadır.

Türkiye emekçilerinin sömürü ve baskıdan kurtulma doğrultusunda işçi sınıfı öncülüğünde yürüttükleri mücadele, dünya devrimci sürecinin bir parçası olarak her geçen gün güçleniyor. Bilimsel sosyalizm ve pro-

letarya enternasyonalizminin yüce ideallerine bağlı olan Partimiz, ülkemizde emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı verilen mücadelenin başarıya ulaşması için vargücünü sarfediyor; halkımızın kurtuluşu yolunda, dünya sosyalist ve işçi hareketinin çok değerli deneylerinden yararlatıcı bir şekilde yararlanıyor.

Türkiye halkı, Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki dostluk bağlarının kurulmasını arzulamakta, iki ülke arasında iyi komşuluk ve ekonomik, teknolojik, bil'msel, kültürel işbirliği ilişkilerinin güçlendirilmesi yönündeki çabaları önemli bir kazanç olarak görmektedir.

Tüm dünya halklarının barış, demokrasi, bağımsızlık, sosyal ilerleme ve sosyalizm yolunda sürdürdükleri mücadelenin bugünkü ileri boyutlara ulaşmasının en önemli kilometre taşını oluşturan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümünü enternasyonal'ist dayanışma duyguları ile kutlarken, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne öncü uğraşında başarı, Sovyet halkına mutluluk dilekelerimizi iletiriz.

Yaşasın Büyük Ekim Sosyalist Devrimi!

Militan selamlarımızla...

**Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Merkez Yürütme Komitesi**

TÜSTAV

21 Eylül 1977'den 25 Ekim 1977'ye

21 EYLÜL 1977

- MC Hükümeti, Uluslararası sermayenin isteklerini yerine getirerek, Türk parasının değerini yüzde 10 oranında düşürdü. Sayıştay Denetçiler Derneği «MC, Para Fonu'nun isteklerine boyun eğdi» dedi.
- DİSK'e bağlı Oleyis sendikasında örgütlü bulunan işçiler, Maçka otelinde greve başladılar.
- Yol-İş Genel Kurulu Ankara'da toplandı. Kongrede bir konuşma yapan Petrol-İş sendikası Genel Başkanı İsmail Topkar; Türkiye'de Komünist Partinin siyasal hayata girmesini istedi.
- 2. Humanite'nin basın bayramı kutlandı. Basın Bayramı nedeniyle bir konuşma yapan Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Marchais; «oy sağlayacak ortak program kitlelerin gerisinde kalmaz» dedi.

22 EYLÜL 1977

- AP ve MHP kolerayı bahane ederek hacca gidişin yasaklanmasını isterken MSP yasaklamaya kesinlikle karşı çıkıyor. Maliye Bakanı «200 bin yurttaşın hacca gitmesi ekonomide felç yaratır.» dedi.
- Türk hükümeti Amerika'dan 55.4 milyon dolarlık daha askeri araç, gereç ve silah alıyor.

23 EYLÜL 1977

- Türk-İş hükümete «yumuşak» bir muhtıra verdi.
- Pakistan'da sıkıyönetim, Butto'nun itiraz dilekçesinin incelenmesine iki gün kala, yüksek mahkeme başkanının görevden aldı.

24 EYLÜL 1977

- Ege Sanayi Odası başkanı; «zâmların geç açıklanması hazineye 50 milyar liraya maloldu.»
- Sümerbank Bergama işçileri Teksif yönetimini «ihanetle» suçladı.
- Hitlerci F. Alman generalleri Pekin yönetimi tarafından, Çin-Sovyet sınırında incelemelerde bulunmak üzere Çin'e davet edildi.

25 EYLÜL 1977

- 500 toprak ağası Toprak Reformunu Başbakanlık önünde protesto etmek için Urfa'dan Ankara'ya hareket etti.
- Kamuran İnan, «Enerji konusunda en büyük darboğaza girdik» dedi.
- Pentagon, Türkiye'nin NATO'dan alacağı Amerikan silahlarının bedellerinin ambargoda öngörülen miktardan düşürülmesine karar verdi.
- AET ülkelerinde işsiz sayısı 5.830.000'e ulaşarak rekor düzeyi buldu.

bir BELGE

İSTİHDAM SORUNUNUN SOSYALİST ÇÖZÜMÜ: SSCB ÖRNEĞİ

Rusya'daki Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümünün eşliğinde tüm dünya insanları, SSCB'nin geçmiş olduğu yola bakışlarını çeviriyorlar. Sovyet halkı, toplum hayatının tüm alanlarında başarılar kaydetmiş, sosyal hastalıklara son vermiştir. Oysa kapitalist devletlerde ve gelişmekte olan ülkelerde emekçiler bundan büyük acılar çekmektedirler.

İstihdam sorununa gelince, SSCB'de emekçilerin refahı artırılarak, kişi her bakımdan geliştirilerek bu sorun çözülüyor. Fakat Sovyet toplumunun gelişimindeki ayrı ayrı aşamalarda bu problemlerin içeriği aynı değildi. 1917 Ekim Devrimi zaferle sonuçlandıktan hemen sonra, Sovyet Devleti'nin karşı karşıya bulunduğu başlıca sorun işsizlikle savaş sorunuydu. Bu sorun, Birinci Dünya Savaşı, yabancı müdahalesi ve iç savaşın bir meyvesi olan yoksulluk koşullarında çözülüyordu. 1920'de sanayi üretimi 1913 yılı düzeyinin yalnız sekizde birini buluyordu. 20 yıllarının ikinci yarısında iş borsasında kaydolunan işsiz sayısı 900 bin ilâ 1 milyon 700 bin arasındaydı, bu sayı tarımda yüzde 50'yi buluyordu. Sovyet Devleti, o çetin günlerde bile işsizlere yardım etmek için para buluyordu. SSCB'de istismara dayanan ilişkilere son verilmesi, yüksek

düzyeyde gelişmiş bağımsız ekonominin meydana getirilmesi istihdam sorununu çözmek, emekçilerin hayat düzeyini kat kat yükseltmek olanağını vermişti. Halk ekonomisindeki başlıca mevzilerin devletin elinde bulunması, ekonominin tüm devlet çapında planlanması, sosyalist endüstrileşmenin uygulanması, köylerde kollektif çiftliklerin kurulması ve kültürel devrimin uygulanması sayesinde işsizlik sorunu daha 1930 yıllarının sonlarında başarıyla çözülmüştü. SSCB'de çalışabilenlerin hepsine iş sağlama sorunu, son yıllarda bazı ülkelerde ileri sürülen ve işsizlik sorununun çözümlenmesini amaç edinen programlardan farklı olarak bambaşka bir yolla çözülmüştü. Bu sorunun çözümü halk ekonomisinin yeni teknik temel üzerinde geliştirilmesi işine bağılıydı. Bu suretle işçi kaynakları fazlalığına son verilebilmişti. Hatta SSCB'nin halk ekonomisinde fazla sayıda işçi çalıştığı zaman bile, o zaman için en yüksek sayılan iş verimini sağlayabilen modern teknik araçlarının kullanılmasına büyük bir önem verilmişti. Mevcut kaynakları kullanmak gerektiği zaman çok emek gerektiren kollar geliştiriliyordu.

Endüstrileşme programının uygulanmasıyla birlikte köy ekonomisi kollektifleştiriliyor ve sosyalist ilkelere dayanan yüksek randımanlı bir ekonomi kolu haline getiriliyordu. Üretim entansifleştirilerek (yoğunlaştırma) tarım kollektifleştiriliyordu. Bu, tarımda kol emeğinin yerini makinelerin alması ve köylüleri hızla gelişen sanayi kollarında ve servis işlerinde çalıştırma olanağını veriyordu.

İşsizlik kaldırıldıktan sonra istihdam sorunu yeni bir nitelik kazanmıştı. İşe muhtaç olanların sayısı ve halk ekonomisinin ihtiyaçları hesaba katılarak bu sorun çözülmeye başlamıştı. Bu arada işçi sayısı, işçilerin profesyonel bileşimi ve çeşitli bölgelerde işçilerin nasıl dağıldığı da hesaba katılıyordu.

Sözün kısası sosyalizm, istihdam sorununun çözümünde dünya çapında önemi olan bir başarı kaydetmişti. Bu sorun sadece işsizliğin kaldırılmasıyla çözülmemişti. Ancak bu sorunun çözümünden sonra toplumun başlıca serveti olan emekçiler uyumlu şekilde, geliştirilebildi.

Bugün SSCB'de istihdam sorunu bambaşka şekilde çözüyor. SSCB Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin «Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümü» ne ilişkin kararında belirtildiğine göre, Sovyet Devleti kurulalı 60 yıl oldu, bu 60 yıllık dönemin hemen hemen 20 yılında savaşlar oldu ve savaştan sonra ekonomi kalkındırıldı. Buna rağmen 1976 yılında ülkenin ulusal geliri devrimden önceki düzeye oranla 65 misli arttı. Devrimden önce Sovyet Devleti dünyada çıkarılan sanayi mallarının sadece yüzde dörtten biraz fazlasını sağlarken bugün beşte birini sağlıyor. Devrimden önce Rusya'da yetişkinlerin dörtte üçü oku-

ma yazma bilmezdi, bugünse halk ekonomisinde çalışanların dörtte üçünden fazlası ya yüksek ya da orta öğrenim görmüş uzmanlardır. Genel on yıllık orta eğitim sistemi hemen hemen tamamen tatbik edilmiş bulunuyor.

Tüm toplumsal üretimin etkisinin hızla artırılması, çalışma kalitesinin iyileştirilmesi, çağdaş aşamada, ekonominin geliştirilmesi yolunda güdülen başlıca amaçtır. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri L.İ. Brejnev, 25. parti kongresinde ekonomik politikanın bu önemli amacından bahsederken şunları belirtmişti: «İlave işçi gücünün celbedilmesine değil, sadece iş veriminin artırılmasına bel bağlamak gerekecek».

SSCB, toplumsal üretimin etkisinin artırılmasında çok önemli başarılar kaydetmiştir. Örneğin 9. beş yıllık plân döneminde (1971-75'te) iş veriminin artırılması sayesinde mal üretimi yüzde 84 artmışken bu beş yıllık plân döneminde (1976-80'de) bu artışın yüzde 90'ı bulması gerekecek. Tarımda ve inşaat alanında üretim, ilâve işçi gücü celbedilmeden iş veriminin artırılması yoluyla artırılmalıdır.

Üretimin komple makinalaştırılıp otomatikleştirilmesi ile ilgili işlerin hızlandırılması, çalışma koşullarının daha da iyileştirilmesi, işçilerin bir işletmeden başkasına geçmesi gibi hallerin azaltılması, çalışmaların daha mükemmel şekilde düzenlenmesi, iş verimini artıran çok önemli hususlardır. SSCB'de işçi kaynaklarının daha rasyonel şekilde kullanılması ödevi, işçi ve uzman kadrolarının yetiştirilmesi işinin mükemmelleştirilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. 1975 yılında ülkede altı binden fazla teknik sanat okulu vardı, bu okullarda üç milyondan fazla kişi okuyordu. 1971-75'te bu okullar 9 milyondan fazla işçi mezun etmişlerdi. Bundan başka bir milyondan fazla kişi özel dairelere ait okulları bitirmişti, birçokları doğrudan doğruya çalışmaya başladıkları yerlerde meslek edinmiş, bazıları da özel kurslarda bu meslekleri öğrenmişlerdi. İşçi ve memur sayısını artıran kaynaklardan biri, gençler okutulurken onlara çeşitli mesleklerin öğretilmesidir. İstismara dayanan ilişkilerin kaldırılması, şuur düzeyinin ve emekçilerin öğrenim düzeyinin yükseltilmesi yoluyla çalışabilenlerin hepsine iş sağlanması, işsizliğin tamamen ortadan kaldırılması ve geçinecek parası olmayan tabakaların ortadan kaldırılması demektir.

SSCB istihdam sorununun çözümünde zengin tecrübe toplamış bulunuyor, işsizliğe son vermek isteyen gelişmekte olan devletler bu tecrübeden yararlanabilirler.

(APN)

26 EYLÜL 1977

- 131 ülkenin Maliye Bakanlarının katıldığı Uluslararası Para Fonu toplantısı başladı.
- Uluslararası Para Fonu Başkanı: «Sanayileşmiş ülkelerin izlediği anti-enflasyonist politika işsizliğe yol açıyor» dedi.
- Hammadde darlığı yüzünden PETKİM tesislerinde üretim durdurulmaya başlandı.
- Soma kömür madeni ocaklarında meydana gelen çökmede bir işçi öldü.

27 EYLÜL 1977

- 37 Demokratik kuruluş, «Kararlılık 77» adı altında hazırlanan NATO tabikatını protesto etmek amacıyla İstanbul ABD konsolosluğuna siyah çelenk koydular.
- AET, gelişme yolundaki ülkelerin Para Fonundan yeni özel çekme hakkında yararlanmalarına karşı çıktı.
- Maliye Bakanı Bilgehan: «Para Fonu ile görüşmeler olumlu yönde devam ediyor» dedi.
- Demirel, bir genelge yayınlarak tüm kamu kuruluşlarını «enerji tasarrufu» yapmaya çağırdı.
- Ankara Sanayi Odası Başkanı Hami Kartay, «KİT'ler politik arpalık haline geldi» dedi.
- Maden-İş ile MESS arasında bir süre önce kesilen görüşmeler yeniden başladı.
- ABD, ambargonun kalkması için Türkiye'den Kıbrıs konusunda güvence istedi.

28 EYLÜL 1977

- Urfalı toprak sahipleri ile görüşen Erbakan, «toprak reformu uygulaması zulümdür» dedi.
- 624 işçinin 20 milyon lira alacaklı olduğu, Türkiye'nin en eski fabrikalarından Milli Mensucat fabrikasının iflâsına karar verildi.
- Kartal'da 40 gecekondu yıkıldı.
- TOFAŞ, ekim ayı sonuna kadar döviz transferleri yapılmazsa üretimi durduracağını açıkladı.
- DİSK yönetim kademelerinde Genel Merkezin izlediği siyasal çizgi yoğun eleştiri konusu oldu.
- İzmir'de 66 ilericî demokratik kuruluş, 2. MC'yi çökertip ilericî bir yönetimi gerçekleştirmek amacıyla güç ve eylem birliği için anlaşmaya vardıklarını açıkladılar.

29 EYLÜL 1977

- Ayçiçeği taban fiyatı 650 kuruş olarak saptandı.
- Site Yurdu'nun açılması için gösteri yapan öğrenciler gözaltına alındı.
- Telefon tesis ücretlerine yüzde 50-200 zam yapıldı.
- Piyasadaki kağıt para miktarı 73 milyar liraya ulaştı.
- İspanya Hükümeti, İspanya'nın önemli sanayi bölgelerinden Katalonya'ya özerklik vermeyi kararlaştırdı.
- CHP İzmir Milletvekili

Süleyman Genç: «CHP faşizme karşı mücadelede pasif kalıyor.»

- Japon Hükümeti, Japon Hava Yollarının bir uçağını 156 yolcusu ile birlikte Dakka Havaalanında rehine olarak tutan komandoların

istediği 6 milyon dolar fidyeyi vermeyi kabul etti.

- İsrail Hükümeti, Batı Şeria'da 12 yerleşme merkezi daha kurmayı kararlaştırdı.

30 EYLÜL 1977

- DİSK İcra Kurulu, görevli 7 uzmanın görevine son verdi.
- CHP, Meclis Başkanı seçimine çözüm aramak üzere partileri

toplantıya çağırdı.

- Carter: «İsrail'in varlığını tanımadıkça, FKÖ ile görüşmelere oturmayacağız.»

1 EKİM 1977

- CHP Küçük Kurultayı çalışmalarına başladı.
- Ecevit: «CHP seçimden önce iktidar olacak.»
- Yağ zammı hükümet ile sanayicilerin arasını açtı. MSP yüzde 100 zamma karşı çıktı. Fabrikalar üretimi durdurdular.
- Türkiye Sinema Oyuncuları Derneği: «MC'nin sansür tüzüğü, anti-demokratik ve faşist bir uygulamadır.»
- Özer Derbil, Selahattin Babüroğlu, Nihat Erim, Bahriye Üçok ve Sait Naci

Ergin'in kontenjan senatörlüğü süresi sona erdi.

- Mısır'da «Mısır Komünist Partisi» ve «Mısır İşçileri Komünist Partisi» üyeleri mahkemeye verildi.
- IMF: «Türkiye'nin son ekonomik önlemleri olumludur. Önlemler uzun süreli bir programa bağlanırsa 1-1,5 milyar dolar kredi bulabilir.»
- Sovyet Hükümeti organı İzvestiya gazetesi: «Kıbrıs'ın İşçilerine sürekli olarak dış müdahaleler yapılmaktadır.»

2 EKİM 1977

- Köy-Koop Manisa Birliği ile CHP Manisa il örgütü ortaklaşa, «Taban fiyatlarını, hayat pahalılığını, partizan ve faşizan baskıları protesto» miting ve yürüyüşü düzenlediler.
- İzmir'de DİSK'e bağlı 7 sendika UDC'ye karşı çıkarak Anti-Faşist, Anti-Emperyalist Cephe için çağrıda bulundu.
- DP dönemi liderlerinden Samet Ağaoğlu, AP-CHP koalisyonunun kurulmasının şart olduğunu ve «Milliyetçi Cephe» girişimini

«Vatan Cephesi» girişimi gibi zararlı bulduğunu söyledi.

- Yüksek kâr sağlayan tuzcular yeni zam isteminde bulunup dağıtımını durdurdular .
- Türk Tabipler Birliği, hacca gidişin, ne yolda olursa olsun mutlak yasaklanması gerektiğini belirtti.
- Sovyetler Birliği, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 28. yıldönümünde dostluk mesajı gönderdi.

3 EKİM 1977

- Meclis Başkanı sorununu görüşmek için CHP'nin önerdiği toplantıya MC partileri katılmadı.
- Hindistan'ın eski başbakanı İndira Gandhi tutuklandı.
- İtalyan sendikaları, solcu genç öldüren Neo-Faşistleri protesto için bir saatlik genel greve gittiler.
- Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki SALT — I anlaşmasının süresi doldu.
- Ankara Valiliği, Türkçe - Kürtçe yayınlanan Roja Welat adlı gazetenin yayınlanmasını yasakladı.
- İtalyada kısmi mahalli seçimler ertelendi.
- İspanya'nın Bask bölgesine özerklik tanınması konusunda hükümet ile parlamentonun Bask temsilcileri arasında görüşmelerin başlamasından sonra Bask kent gerillaları silahlı eylemlerini durdurdu.

4 EKİM 1977

- Süleyman Demirel, AP Genel idare kurulu toplantısında sert eleştirilere uğradı.
- DİSK Genel Başkanı Türkler, olağanüstü Genel Kurul çağrısı yaptı.
- 27 demokratik örgüt, ortak program çerçevesinde güçbirliği önerdi.
- TÖB-DER Genel Merkezinde Vali'nin sözlü emri ile arama yapıldı.
- Etopya hükümeti, BM Genel Sekreteri Waldheim'in ateş-kes çağrısını reddetti.
- Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi yeni Sovyet Anayasasını onayladı.
- İndira Gandhi serbest bırakıldı.
- ABD, Kanada ve Avrupa ülkelerinin katıldığı Belgrad Konferansı çalışmalarına başladı.
- PETKİM ürünlerine 2 ayda 2. zam yapıldı.

5 EKİM 1977

- AP grubunda hükümet istifaya çağrıldı.
- Hatay Senatörü Deliveli, «AP tabanı MHP'ye kayıyor» dedi.
- Uluslararası Enerji Ajansı Konferansı Paris'te başladı.
- FKÖ lideri Yaser Arafat, BM Genel Kuruluna katılacağını açıkladı.
- Fiat Fabrikaları sahibi Agnelli, TOFAŞ'ın geleceğini görüşmek için Türkiye'ye geldi.

6 EKİM 1977

- Ecevit hükümetinin ODTÜ Mütevelli Heyetine atadığı iki öğretim üyesinin evleri bombalandı.
- Akaryakıt şirketleri gaz dağıtımını durdurdular.
- Demirel, «Biz dağılırsak, komünizm gelir» dedi.
- Bedelsiz ithalat DÇM koşuluna bağlandı. Permi devri ve satışı yasaklandı.

- Türk-İş Yönetim Kurulunca hükümete verilen muhtıradaki, «Temel maddelere kaçınılması mümkün olmayan zamlar yapılacaktır, ücretlere de zam yapılması esas kabul edilmelidir» denildi.
- ABD ile İsrail arasında ortak

çalışma programı imzalandı.

- Merkez Bankasının elindeki kullanılabilir döviz tutarı 80 milyon dolara düştü.
- İngiliz İşçi Partisi Kongresinde Lordlar Kamara'sının tasfiye edilmesi kararı alındı.

7 EKİM 1977

- Konya AP Milletvekili Oğuz Atalay, Demirel'i istifaya çağırıldı.
- MHP İzmir İl Başkanı, «AP tabanını bize kayıyor», dedi
- Maliye Bakanı Bilgehan, «Tedbirler paketi tamamlandı. Şimdi Maliye Bakanlığında

hazırlanmakta olan vergi tedbirleri vardır» dedi.

- Madrid'te 800.000 kişi pahalılığı protesto etti.
- SSCB ile Çin arasındaki sınır anlaşmazlıkları çözümlendi.

8 EKİM 1977

- Kışa girerken TKİ Linyit satışlarını durdurdu.
- Eskişehir'de sosyalist ve demokrat güçler «Pahalılığa ve faşizme karşı güçbirliği toplantısı» yaptılar. Toplantıda TSİP, TİP, CHP İl Başkanları ile TÖB-DER ve Halkevi Başkanı konuştu.
- İspanya'da siyasi tutukluların

serbest bırakılmasını öngören af yasa tasarıları hazırlandı.

- Şili'den gelen malları boykot etme kararı alan İtalyan sendikaları, bakır boşaltma işlemlerini durdurdular. Sendikalar, faşist Pinochet cuntasının Şilili sendikacılar üzerindeki akıl almaz işlemlerine son vermesini istediler.

9 EKİM 1977

- 96 firma zam için Sanayi Bakanlığına başvurdu.
- BMC Otomotiv Sanayiinde, 680 işçi «Döviz sıkıntısından üretimin durduğu» gerekçesi ile

işten çıkartıldı. İşçiler, işverenin elde ettiği dövizlerle getirdiği parçaları piyasada sattığını açıkladılar.

10 EKİM 1977

- TEK, elektrik fiyatına % 50 zam yaptı.
- Sümerbank ürünlerine % 10-30 zam yapıldı.
- Belediye gelirlerini Merkez Bankasına yatırmayıp işçilere

ücretlerini ödeyebilmek amacıyla belediye kasasında tuttuğundan «zimmet» iddiasıyla tutuklanan İzmir Gültepe Belediye Başkanı salıverildi.

11 EKİM 1977

- Portekiz Dışişleri Bakanı istifa etti.
- OECD Genel Sekreteri: «Türkiye istikrar önleminde geç kaldı.» dedi.
- Suriye Hükümeti ülkesinde başgösteren ekonomik buhran nedeniyle, Suriye'de kaçak çalışan Türk işçilerini sınır dışı ediyor.
- Ecevit, MHP'nin barış çağrılarının muhatabının CHP dışındaki «bazı çevreler» olduğunu söyledi.

12 EKİM 1977

- Demirel: «Biz Rusya mıyız ki, hacci yasaklayalım» dedi.
- TİSK Başkanı Halit Narin, «Hac dahil, ticari olmayan her türlü dış geziler kısıtlanmalı.»
- Kuzey Yemen Devlet Başkanı El Hamdi ve kardeşi öldürüldü. El Hamdi'nin Marksist Güney Yemen'e yaklaşma politikası Suudi Arabistan ve Mısır tarafından onaylanmıyordu.
- İzlanda tarihinde ilk kez belediyelerde görevli memur ve işçiler süresiz olarak greve gittiler.
- Bakanlar Kurulu, ihraç edilecek tütünler için yüzde 15 vergi iadesi uygulanmasını kararlaştırdı.

13 EKİM 1977

- Kamu kuruluşları, müteahhitlere para ödeme işlemini durdurdu.
- IMF heyetiyle görüşmeler yeniden başladı. IMF uzmanlarına göre «Türk Hükümeti para değerini gerektiği şekilde ayarlayamadı.»
- Elâzığ'da halkla polis çatıştı. 7'si ağır 30 kişi yaralandı. Olaya ilericiler öğrencilerin faşistler tarafından okula sokulmak istenmemesi sebep oldu.
- Hacettepe Üniversitesi öğretim görevlisinin arabasına patlayıcı madde konuldu.

14 EKİM 1977

- Alman Havayollarına bağlı bir uçağı kaçırarak gerillalar, Batı Almanya'da tutuklu bulunan Baader - Meinhof grubundan 9 kişi ile, Türkiye'de tutuklu bulunan iki Filistinli gerillanın serbest bırakılmasını istediler.
- Millî Savunma Bakanı Bilgiç, Adalet Bakanı Cevherî ve Gençlik ve Spor Bakanı Şakar görevlerinden istifa ettiler.
- DİSK üyesi sendikalar 22 Aralık'ta genel kurul kararı aldı.
- Bakanlar Kurulu Shell işyerlerinde alınan grev kararını erteledi.
- İpraş Genel Müdürü Yılmaz Özman istifa etti.

15 EKİM 1977

- Likit, yemeklik ve sofralık yağa zam geldi.
- Bakanlar Kurulu, Demir Yolları grevini 60 gün daha erteledi.
- Belgrad Konferansında insan hakları ile ilgili tutum konusunda

ABD ile Batı Avrupa arasında görüş ayrılıkları çıktı.

- İspanya'da siyasal tutuklular için af ilân edildi.

16 EKİM 1977

- Dışişleri Bakanı Çağlayangil, gerillaların kaçırdığı uçak konusunda asıl muhatabın Almanya olduğunu belirterek «Bu ülkenin davranışı Türkiye'ye ışık tutacaktır» dedi.
- AP Temsilciler Meclisinde

Demirel ve Genel Merkezin tutumu eleştirildi.

- Portekiz Cumhurbaşkanı General Eanes, siyasi partiler ülkedeki ekonomik bunalımı çözemedikleri takdirde ordu tarafından desteklenen olağanüstü önlemlere başvuracağını söyledi.

17 EKİM 1977

- MESS, 4552 işçinin çalıştığı 12 işyerinde lokavta başladı.
- Kaçırılan uçak Aden'den

Somali'nin başkenti Mogadişu'ya gitti. Gerillalar uçağın pilotunu öldürdüler.

bir YORUM

Lokavt Hak Değil, Suçtur !

İşçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik mücadelesi 15-16 Haziran DGM'lere karşı direniş vb. önemli dönemeçleri aşarak gelmektedir. Bu olaylar ekonomik olduğu kadar siyasaldır da. DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikası'nın MESS işyerlerinde yasal olarak başlattığı grevler, uzun süre işçi sınıfı hareketinin ekonomik çerçevesi içinde kalmış, ve siyasi bir olay haline gelmemiştir. Gerçi bu sınırlar içinde dahi, MESS ve Maden-İş uyumsuzluğu belli siyasal güçleri karşı karşıya getirmiş, içinde siyasal çatışmalara kadar uzanabilecek eğilimler taşıdığı görülmüştür. Ne var ki, hareketin özü hep aynı kalmış, kendi dar çerçevesini aşip yığınsal platforma çıkamamıştır. Bunun böyle olmasında demokrasi güçlerinin genel zaafı kadar hareketi yönlendirme iddiasındaki siyasi eğilimlerin yanlış tutumlarının da rolü vardır.

MESS Patronları, tüm çabalarına ve sağladıkları geniş desteğe rağmen

men Maden-İş işçilerinin kararlı direnişini kırmayı başaramadılar. Bir yandan demokrasi güçlerinin —sınırlı ve eksikte olsa— verdiği omuz öte yandan metal işçilerinin zengin mücadele deneyleri patronların oyunlarına geçit vermedi.

MESS Patronları işçi sınıfımızın ileri bir kolunun haklı ve yasal direniş karşısında tutunamayacaklarını çabuk anladılar. Mesele iki değişik sınıf sendikası arasındaki mücadelenin dar sınırları içinde kaldığı sürece işçilerin yenilmeyeceğini gören sermaye sınıfı, saldırısını genelleştirmek ve böylece ülke ekonomisini sarsan boyutlara ulaştırarak MC iktidarını ve tüm gerici siyasal güçleri yanına almak çabasına girişmiştir. MESS patronlarının 17 Ekim 1977 günü, **grevede olmayan** 12 fabrikada **lokavt** ilan edip 5 bin işçiyi polis zoruyla sokağa dökmeleri sermayenin, cepheyi genişletme ve böylece yeni destekler sağlama hesaplarının bir parçasını oluşturmaktadır.

Türkiye’de alışıldık lokavt uygulaması grevdeki işyerlerinde olagelmektedir. MESS grevede olmayan işyerlerinde lokavt ilan etmekle sadece işçi düşmanı yüzünü bir kez daha göstermekle kalmamış, aynı zamanda sermayenin, yeri ve zamanı geldiğinde bütün saldırı araçlarını kullanabileceğine işaret etmiştir. Lokavt, greve karşı uygulansa da yasal dayanaktan yoksundur. Ancak MESS’in uyguladığı lokavt, işçi sınıfımız ve genel demokrasi güçleri açısından, burjuva hukukunun dar sınırları içinde değerlendirilemez. Çünkü zaten hangi şart altında uygulanırsa uygulanırsa, lokavtın yasal dayanağı yoktur. Ancak MC’nin Çalışma Bakanı, MESS lokavtının kanunsuz eylemine arka çıkmış ve ülke ekonomisi için gerçek bir olumsuzluk olmasına rağmen pekçok fabrikanın kapanmasına evet diyebilmiştir.

Sermaye açısından önemli olan işçi sınıfının sınıf olarak yenilgiye uğratılmasıdır. MESS patronlarının kısmi yenilgileri işçi sınıfımızın birtakım ileri mevziler kazanması anlamına geldiği için MC iktidarı ve onun çalışma bakanı, lokavt uygulamasını Maden-İş’in yasal greviyle aynı kefiye köyüp **genel işveren direnişini** meşrulaştırmaya çalışmıştır. Ancak sınıflar mücadelesinde, karşıt sınıflar, mücadele araçlarını birbirlerinden esinlenerek geliştirirler. Bu nedenle işçi sınıfımızın genel mücadelesinde kullanılması mümkün olan silahları, burjuvazi bizatihi kendi eliyle dayatmaktadır. Her ne kadar sarı sendikacılık deformasyona uğrattığı bir spekülasyon malzemesi yapsa da, **genel grev**, karşıtına bağlı olarak işçi sınıfının gündemine gelmekte, yığınsal bilinç açısından meşruluk kazanmaktadır. Elbette bugünden yarıya ve somut planda yaşayan olgulardan sözetmiyoruz ama, sınıflar mücadelesinin içinde kendisini sunan ve gelişme şansı olan eğilimlere işaret etmek istiyoruz.

- Özel bir Alman Komando grubu, Mogadişu havaalanına baskın yaparak, kaçırılan uçağı ele geçirdi. Baskın sırasında 4 gerilla öldürüldü.
- Baader - Meinhof grubunun cezaevinde bulunan 13 üyesinin intihar ettiği ileri sürüldü.
- DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası MESS lokavtının çözümü için yetkilerini DİSK'e devretti.
- Uluslararası Para Fonu, Hükümetin Merkez Bankasından çektiği «hazine avanslarında sınırlama yapılmasını» istedi.
- Nikaragua'da Sandinista gerillaları hükümete karşı ayaklandı.
- İspanya'da hükümet ile muhalefet partileri arasında yapılan görüşmelerde kabul edilen ekonomik plan, işçi Sendikaları Konfederasyonu (UGT) tarafından reddedildi.

bir YORUM

Bireysel Terör ve Burjuva Saldırıları

Bazen, tarihi olarak haklılığı olan bir olgu, tarihsel sürecin belli bir aşamasında bizatihi içinde yer aldığı sürecin evrimleşmesiyle çelişkiye düşebilir. Bunun en somut biçimlerini, kapitalizm şartlarında küçük burjuva sınıflarının kapitalizmin sonuçlarıyla savaşıma yöntemlerinde görürüz. Mülksüzleşen, tekelci kapitalizmin kuşatmasında bunalan, maddi, ahlâki açıdan tam bir çöküntüyü yaşayan küçük burjuvazinin mevcut toplumsal yapıyı olumsuzlamaya yönelik başkaldırısı tarihi açıdan haklılığı olan bir olaydır. Bireysel terörizm, küçük burjuvazinin bu olumsuzlama eğilimlerini yansıttığı önemli araçlardan biri olarak ortaya çıkar. İşçi sınıfının nesnel süreçlere uygun ve bilimsel yöntemlerle yürüttüğü mücadele hem tarihi olarak haklılığı ve hem de yaşanmakta olan tarihsel sürecin belli bir kesitinde ortaya çıkan görevlere uygun davranmayı zorunlu kılar. Bu nedenle işçi sınıfı hiç bir zaman görevlerine uygun düşmeyen araçları kullanmayı denememiştir. Terör genel olarak sınıflar mücadelesinin özgül bazı biçimlenişlerinde zorunlu ve kaçınılmaz hale gelebilir ama bu, meşruluğu olan ve yığinsal temelini gerçekleştirmiş bulunan bir harekettir. Bireysel terör ise hiç bir zaman yığinsal temel bulamamıştır ve yine yığınlar açısından meşruluk kazanması da söz konusu olmamıştır.

Bu nedenle, haklı talepleri dışavurmanın gerekliliği ile bu dışavurma eyleminin toplumsal yasalara uyumluluğu arasındaki bağıntıyı sosyalizmin bilimi titizlikle gözetmektedir. Aksi halde sınıf düşmanlarının karşı devrimci eylemlerinin sosyal temelini geliştiren ve güçlendiren sonuçlar ortaya çıkar ve burjuvazi bu sonuçlara yolaçacak fırsatları sonuna kadar değerlendirebilecek yetenekte olduğunu pek çok kere göstermiştir. Örneğin Filistin Kurtuluş hareketini, yaşanan aşamada, ulusal platformu çıkış noktası olarak seçen güçler ancak ilerletebilme şansına sahiptir. Sınıflar mücadelesinin daha ileri aşamalarının bu platformdan doğabileceğini hesaba katmayan bazı dar örgütler, giriştikleri tedhiş eylemleri ile ne filistin emekçilerinin taleplerini yansıtabilmektedirler ve ne de bu davanın başarısının zorunlu önkoşulu olan enternasyonalist dayanışmaya yardımcı olabilmektedirler. Dünya halklarının gözlerini Filistin davasına çevirmesi başka şeydir bu halkların fiili desteği ve moral dayanışması başka şeydir. Amaca uygun seçilmeyen araçlar eninde sonunda sınıf düşmanlarının işini kolaylaştıran sonuçlara yolaçarlar.

Almanya'da DETANT şartlarında anti-sovyetizm oldukça önemli gelişmeler göstermiştir. Brant'ın Sovyetlere yaklaşmayı ve bu ülke ile dostluğun güçlendirilmesini amaçlayan liberal politikası başta ABD emperyalizmi olmak üzere, bütün Avrupa gericiliğini de karşısında bulmuştur. Emperyalizmin Avrupa'daki kısa vadeli çıkarlarına ters olan bu eğilimler Alman Sosyal Demokratları arasındaki sağ güçlere omuz vererek «yumuşama»nın bu azıllı düşmanlarını iktidarda güçlendirmek, Alman tekkellerinin ve her soy gericiliğin tırmanma politikasının çıkış noktasını oluşturmaktadır. Tekel gericiliğinin Almanya'da güçlenmesi bu ülkede anti-sovyetizmin yeniden ileri mevziler kazanması sonucunu getirmiştir. Alman toplumunun barışsever, ilerici demokrat ve sosyalist güçleri üzerinde zaten varolan ağır baskıların daha da derinleştirilmesi için yeni fırsatlar gözeten gericilik, Baader Menihof gurubuna mensup gerillaların son adam ve uçak kaçırma olaylarından elinden geldiğince yararlanmasını bilmiş ve gerici tırmanışının meşru zeminini, nisbi olarak bu olaylarda bulmuştur.

Ancak demokrasi güçleri her zaman bireysel küçük burjuva terörün karşısında oldukları kadar bu zemine dayalı olarak geliştirilmek istenen burjuva saldırganlığının da en uyanık düşmanlarını teşkil ediyorlar. Terörizmin demokrasi saflarında açtığı gediklerden burjuvazinin sızmasını önlemek sadece terörizme karşı olmakla değil aynı zamanda burjuva taktikler karşısında da uyanık ve kararlı olmakla mümkündür. Nitekim Alman Komünist Partisi Başkanı bu noktaya işaret etmekle, tekel gericiliği karşısında Almanya'nın demokrasi güçlerinin yakın tarihten gerektiğince dersler çıkarmış olduklarını da kanıtlamıştır.

19 EKİM 1977

- IMF, Türk Hükümetinin bütçe açıklarına çare bulmasını istedi.
- AET Topluluk Temsilcileri, Brüksel'de yaptıkları toplantıda, Türkiye'nin AET ülkelerine pamuk ipliği ihracatının 1976 düzeyinde devam ettirilmesini kararlaştırdılar. Bu kısıtlama ihracatta yüzde 50'lik bir düşüşe yol açacak.
- ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi, aralarında İran'ın da bulunduğu Basra Körfezi ülkelerine silah satışlarını durdurdu.

20 EKİM 1977

- Ecevit, Aşkale kömür ocağının kapatılmasını hükümetin yasa dışı lokavt uygulaması olarak nitelendirdi.
- Sanayiciler ve İş Adamları Derneği: «Ekonomi dış kaynaklara bağımlı hâle geliyor.»
- DİSK G. Başkanı Türkler ile görüşen TİSK Başkanı Halit Narin, lokavtın yasal ve kutsal olduğunu söyledi.
- İslam Kalkınma Bankası ile Türkiye arasında 10 milyon dolarlık faizsiz kredi anlaşması yapıldı.
- Eylül ayında RAF üyeleri tarafından kaçırılan Alman İşverenler Sendikası Başkanı Schleyer öldürüldü.
- Güney Afrika'da siyahların tek gazetesi «The World» ile 18 örgüt yasaklandı.
- Ekvador'da polis 16 grevci işçiyi öldürdü.

21 EKİM 1977

- Güney Afrika Hükümetinin siyahlara ait bir gazeteyi ve 18 örgütü kapatması üzerine 200 bin siyah ve beyaz öğrenci okulları boykot etti.
- İngiltere Hükümeti Ereğli Demir Çelik Fabrikalarına ait bulunan dövizlere el koydu.
- Sapancı, kendi içinde uyumsuz olan bir hükümetin başarılı olamayacağını ileri sürerek Ecevit ve Demirel'e çağrıda bulundu.

22 EKİM 1977

- Komandolar Ankara'da İ.T.İ. İ.T.İ. Akademisi öğretim üyelerinden ikisinin üzerine patlayıcı madde atarak kaçtılar.
- Boşalan Cumhurbaşkanlığı kontenjan senatörlüklerine yeni atamalar yapıldı. Yeni senatörler, Kemal Cantürk, Sefa Reisoğlu, Namık Kemal Şentürk, Hüseyin Naili Kubalı ve Metin Toker.

23 EKİM 1977

- MESS Başkanvekili Bahri Ersöz, Maden-İş'le çalışma barışı kuramayacaklarını söyledi.
- Buca Kapalı Cezaevinde

yatmakta olan kanserli ve felçli iki tutukluun ölümüne terkedildikleri söyleniyor.

- AP Genel Başkan yardımcısı Nuri Bayar; «vatandaş

zamlardan rahatsız değildir.»

- İspanya'da hükümetle muhalefet demokrasiyi korumak için anlaştı.

24 EKİM 1977

- İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin hammadde yokluğundan ötürü fabrikasını kapattı.
- Belgrad'da insan hakları konferansında konuşan Sovyet temsilcisi askerî blokların daraltılmasına ilişkin bir karar alınmasını istedi.

- İngiltere Başbakanı James Callaghan, «İsrail kendi güvenliğini Arap topraklarını işgal altında tutmakta görmemelidir» dedi.
- Enerji yokluğu yüzünden Seydişehir Alüminyum tesislerinde üretim durdurulmaktadır.

TÜSTAV

Büyük Ekim Devrimi ve 60 Yıl

7 Kasım 1917'den bu yana 60 yıl geçti. İşçi sınıfının iktidarı ele geçirip sosyalizmin inşasına yönelmesi ve sınıfsız toplum kuruculuğu uğrunda sarfettiği engin çabaların Sovyet halklarına ve insanlığa, neler kazandırdığını gözden geçirmek için, yaşanan bu 60 yıl, son derece zengin veriler taşıyor. Çünkü, Ekim Devrimi, geri bir ülkede işçi sınıfının iktidarı ele geçirip kendini ve toplumun bütün üyelerini maddi refaha kavuşturmasından daha ileri bir anlam taşıyor. Ekim Devriminin Sovyet halkları açısından olduğu kadar, tüm insanlık açısından da engin bir anlamı vardır ve bu anlam, Ekim Devrimi Uluslararası kapsamıyla ele alındığında çok daha derinden kavranabiliyor. Bu nedenle, Büyük Ekim Devriminin 60 yılını değerlendirirken devrimin ulusal anlamda Sovyet insanına neler kazandırdığının yanında, uluslararası işlevine de gereken önemle bakmak, tüm dünya emekçilerine ve ezilen halklarına neler kazandırdığını ele almak zorunluluğu vardır.

Emekçilerin gerçek ve nihai kurtuluşu sosyalizmdir. Bu doğrulanmış ve yadsınamaz olguyu tarihi materyalizm toplumsal yasaların diyalektik işleyişinden bulup çıkarmış ve sosyalizmin biliminin temel taşlarından biri haline getirmiştir. Ancak Marks'ın teorik olarak ulaştığı bu sonuçlar Ekim Devrimi ile birlikte Rus proletaryasının önüne görevler bütünlüğü olarak çıkmıştır. İşçi sınıfı bu görevlerinin üstesinden gelebilmek için, Sovyetlerde ve bütün dünyada 60 yıldır savaşmaktadır. Ulaştığı sonuçların ve elde ettiği kazanımların gerek kendisi ve gerekse insanlık için taşıdığı önem, 60 yıl sonunda varılan aşamada dünyanın değişen çehresine bakıldığında somut ve açık olarak görülmektedir.

Sovyet proletaryası 60 yıl önce, kapitalizmin nisbeten geliştiği Rusya'da iktidarı aldığı zaman, bütün insanlığın önünde yeni bir gelişme, perspektif açma sorumluluğunu da devralmış bulunuyordu. Her şeyden önce kendi ülkesinde sosyalizmin temellerini güçlendirmek, emekçi yığınlara mutlu bir yaşam sağlamak, üretici güçlerin gelişmesini hızlandırmak ve bu gelişmenin sonuçlarını sosyalist ilişkiler sistemi ile tamamlayarak sömürücülerin dışındaki tüm toplum kesimlerinin gerçek kurtuluşlarının önündeki engelleri kaldırmakla yükümlü olan Rus işçi sınıfı,

hemen ve aynı zamanda, devrimini ortaklaşa gerçekleştirdiği 14 kardeş halkın da yardımına koşmak gibi ağır bir enternasyonalist görevi de üstlenmiş bulunuyordu. İşçi sınıfının devrimci görevleri bununla da bitmiyor, içerde ve dışarıda, devrim düşmanlarından gelen saldırıları defetmek ve emperyalizmin kuşatmasından kurtulmak, bir yandan kendi devrimini geliştirip derinleştirirken, öte yandan dünyanın sosyalizm doğrultusundaki evrimleşme sürecine öncülük etmek de Rus işçi sınıfına düşüyordu.

Bütün bu ağır görevlerin üstesinden gelinebilmiş midir sorusunu bu gün, uluslararası gericilik, maoculuk ve revizyonist gurupların dışında kalan tüm dünya olumlu olarak yanıtlamaktadır. Çünkü Büyük Ekim Devrimi'nin baş mimarı Rus işçi sınıfı ve onun öncü partisi SBKP'nin 60 yıllık mücadelesi bu gün, dünyanın ekonomik, siyasi ve ideolojik çehresini kökünden değiştirmiş bulunuyor. Emperyalizme karşı verilen genel mücadelenin başını çeken dünya sosyalist sisteminin eşsiz gücü, Ekim Devriminin meyvasıdır. Sosyalist sistemin öncülüğünde ve desteğinde, yeryüzünden sömürgeciliğin temelleri sökülüp atılmış ve uluslar, kölelikten, emperyalizme bağımlılıktan büyük ölçüde kurtulmuşlardır. Bunun yanında, Ekim Devriminin işaret ettiği doğrultuda, bütün ülkelerde, işçi sınıfının mücadelesi gelişip güçlenmiş, burjuva ilişkilerin kalın kabuğunu zorlamaya başlamıştır.

Ekim devriminin Sovyet insanı ve tüm insanlık açısından kazanımlarını incelerken meseleye ekonomik, siyasi, ideolojik, ahlaki, kültürel vb. toplumsal gelişmenin değişik ama birbirini tamamlayan formlarını bir arada ele alarak yaklaşmak gerekir. Çünkü, sosyalizmi kapitalizm karşısında üstün kılan tarihi olgular matamatiksel sınırlara hapsedilmez, bu dar çerçeve içinde anlaşılabilir. Gerçi sosyalizm, bilimsel ve teknolojik gelişme hızı bakımından kapitalizmi geride bırakmış ve üretimin bütün alanlarında, kaynakların değerlendirilmesi, istihdam sorununun çözümü ve emekçilerin reel gelirlerinin yükseltilmesi vb. gibi; kapitalizme üstünlüğünü tartışmasız biçimde kanıtlamıştır. Ne varki, kapitalizm, tarihi olarak ömrünü tüketmiş olsa da filen yaşamakta, üretim güçlerini mutlak anlamda geliştirmeye devam etmektedir. Bu olgular karşısında sosyalizmin üstünlüğünü sadece istatistikler arasında aramamak, soruna politik, ideolojik, kültürel ve bütün bunlardan da farklı olarak toplumsal gelişmenin zorunlu ve tarihi doğrultuya uygunluğu açısından bakmak gerekir.

Son otuz yıllık verilere bakıldığında Sovyetler Birliğinde üretimin gelişme hızının ABD'deki gelişme hızına göre 16.6 kat daha fazla olduğu görülmektedir. Bu gelişme hızı, sadece mutlak bir maddi üstünlüğü değil, toplumsal ürünlerin paylaşım ilişkilerindeki sosyalist biçimle birlikte, çok yönlü bir üstünlüğü ifade eder. Çünkü; kapitalizm şartlarında

toplumsal gelişme, kategorik olarak sermayenin gelişmesini ifade ederken sosyalizm şartlarında aynı gelişme, emekçilerin hayat düzeylerindeki yükselmeye tekabül etmektedir. Her iki değişik sistem, mutlak olarak bilimsel ve teknolojik gelişmeyi gerçekleştirirken, bu gelişme, kapitalizm sınırları içinde üretim araçlarının ve malların kalitesinin gelişmesi olarak kalmaktadır. Halbuki sosyalizmde bu gelişme, topyekün üretim güçlerinin, özellikle **insanın** gelişmesine işaret ediyor.

Ekim Devriminden önce sanayi alanında 2 milyon işsiz bulunuyordu. Tarım alanında ise çalışabilen nüfusun yarısından fazlası işsizdi. Ama 1930 yıllarında, gelişkin halk ekonomisinin devlet eliyle planlanması sonucu işsizlik kökünden çözümlenmişti. O günden beri Sovyetlerde, işsizlik diye bir sorun, artık kalmamıştır. Bu sadece işsizlere iş bulunması, yani emeğin potansiyel gücüne ve somut karakterine göre iş alanlarının ihdası şeklinde olmamıştır. İşsizlik sorunu aynı zamanda, emeğin verimliliğinin artırılması, yani makina kullanımının yoğunlaştırılması ile birlikte çözümlenmiştir. Halk ekonomisinin merkezi planlanması, belli alanlarda işçi fazlalığının ortaya çıkmasını önlemeyi de mümkün kılıyordu.

İstihdam sorunu sosyalizm şartlarında ayrıca emeğin eğitimi ile birlikte çözüm bulmuştur. Yani sorun, insan işgücünün kullanımı ve verimliliğinin artırılmasından daha geniş bir çerçevede çözümlenmektedir. Çünkü, gelişme doğrultusu kapitalizmde olduğu gibi, sadece servet ve mal yoğunluğuna değil, sınıfsız toplumun maddi ve manevi temellerinin yaratılmasına yöneliktir. Tüm ekonomik sorunlar, bu yönelimi güçlendiren ve amaca hizmet eden açıdan ele alınmaktadır. Bunun sonucu olarak, bir yandan maddi servetlerin üretimi ve paylaşım mekanizması gelişirken öte yandan bizzat insanın ihtiyaçları ve yetenekleride gelişmektedir. Bir başka deyimle, sosyalizm şartlarında maddi servetlerin üretimi, ihtiyaçların üretimi ve insanın yeteneklerinin üretimi birlikte gerçekleşmektedir. Her yıl iki milyon emekçi eğitimden geçirilerek genel olarak çalışanlar kitlesi, aynı zamanda yeni ilişkilerin üretimine hazırlanmaktadır. **İnsanların kendileri için nesnelere üretirken bizzat bu nesnelere için aynı zamanda kehdilerini üretmeleri** olgusu, sosyalizm şartlarında gerçek temelini bulabilmektedir.

Ancak Ekim Devriminin insanlık açısından getirdiği yenilikleri ve ifade ettiği önemi sadece Sovyet toplumunun sınırları içinde değerlendirmek yeterli olmaz. İnsan toplumlarının gelişiminde ileri bir aşamayı temsil eden sosyalizm, insanlığa kazandırdığı büyük atılımın çok yönlü karakteriyle değerlendirilebilir. Bu gün yüz milyonlarca emekçi sosyalizm için mücadele etmektedir ve bu mücadelenin itici gücü sadece üretim güçlerinin geliştirilmesi istemi değildir. Kapitalizmin baskı, zulüm ve insanlık düşmanı uygulamalarına karşın sosyalizm, sadece emekçilerin de-

ğil, aynı zamanda bütün insanların **insan** olarak gerçek değerini bulduğu bir toplum olması bakımından çekicidir. Toplumların binlerce yıllık evrimleşmesi sınıflı toplum çerçevesinde ve üretim güçlerinin gelişmesiyle sınırlı kalırken sosyalizm bu evrimleşmeyi yeni bir yörüngeye oturtmaktadır. Büyük Ekim Devrimi insanlığa bu yolu gösteren ilk örnektir.

İnsan toplumlarının geleceği, Ekim Devriminden 70 yıl önce, tarihin materyalist kavranışından çıkmış bulunuyordu. Ancak sosyalizmin bilimi 19. yy. sınırları içinde somuta inmeye çalışıyor, fakat bunu başaramıyordu. Her başarısızlığında pratiğin içinde biraz daha zenginleşen sosyalizm düşüncesi Ekim Devrimine ulaşıncaya kadar, genel olarak soyut planda kendini geliştirip olgunlaştırmış ve EKİM'in teorik temellerini yaratmış oluyordu. Kasım 1917'de, Rusya'da uç veren Devrim, proletaryanın devrimci bilincinin somutlanması, marksizmin ete ve kemiğe bürünüşüydü. Ancak çağımızın tüm devrimlerinin teorik temelleri de bu devrimden çıkıyordu. Marksizm, yükseldiği somuttan daha üst bir düzleme çıktığında, Marksizm-Leninizm adını almaktaydı.

Dünyanın son 60 yıl içinde geçirdiği evrimleşmenin en küçük unsurlarının dahi, şu ya da bu ölçüde, Ekim Devrimi ile ilintisi vardır. Çünkü Ekim Devrimi, Enternasyonalizm düşüncesinin bir zaferi olduğu kadar bu düşüncenin **nesnesidir** de. Çağımızda Enternasyonalizm düşüncesi ve bu düşüncenin bütün somut görünümleri varoluş temellerini ancak, sosyalist sistemin çekirdeğini oluşturan ve Ekim Devriminin yaşayan uzantısından başka bir şey olmayan Sovyetler Birliği'nde bulabilmektedir. 7 Kasım 1917 de Petrograt'da doğan işçi iktidarının günümüzdeki adı budur.

Öncü Proletaryanın, yani Rus Proletaryasının enternasyonalist görevlerini yerine getirmesi düz bir yol izlemedi. **Tek ülkede sosyalizm** şiarıyla çağın kapısı açıldığında Rus işçi sınıfı, enternasyonalist görevlerini, kendi ülkesinde sosyalizmi inşa etmekle yerine getiriyordu. Çünkü Lenin, Enternasyonalist görevlerin mutlaka yerine getirilmesine ve başka ülkelerin devrimine yardım edilmesine işaret ettiği kadar, bu yardımın, değişen koşullarda, değişik biçimlerde yapılabileceğine de dikkati çekmişti. Rus işçi sınıfı Lenin'in işaret ettiği yolda yürüdü.

Devrimin en zorlu dönemlerinde Rus işçi sınıfı, öteki Sovyet halkları ile tam bir kardeşlik ve dayanışma içinde bulunuyordu. Sosyalizmin temelleri 15 ülkede, ortaklaşa, adil bir temele dayalı yardımlaşma ve dayanışma ruhu içinde atıldı ve geliştirildi. Sosyalizm, iktidarının çocukluk yıllarında bile uluslararasıdaki eşitsizliğe ve imtiyazlara son vermiş, 15 halkı ortak bir amaç uğruna seferber edebilmişti. Sosyalizm daha ilk eylemiyle halkların cazibe merkezi haline gelmeyi başarıyordu.

II. Dünya savaşında bu kardeş halklar 20 milyondan fazla ölü verdiler. Tarihte hiç bir halkın katlanamadığı emsalsiz bir fedakarlık örneği

olan bu olgu, sosyalizmin vatanının savunulması kadar, dünya halklarının ve tüm insanlığın çıkarlarının savunulması anlamını da içermektedir. Çünkü Sovyet halkları bu savaşta sadece kendi vatanlarını emperyalizme ve faşizm canavarına karşı savunmakla yetinmediler. Devrimlerini olgunlaştırmış olan pek çok halkın yardımına koşarak sosyalizmin daha bir çok ülkede başarıya ulaşmasında önemli bir rol oynadılar. Enternasyonalist yardımlaşmanın bu yüksek biçimi dünya sosyalist sisteminin oluşmasına yol açtı ve dünya her yanıla biraz daha değişti.

Sovyetler Birliği ve Dünya sosyalist sistemi, savaş sonrasında ortaya çıkan yeni durumda enternasyonalist görevlerini daha da geliştirdi. Kaybettiği mevzileri geri alma çabası içinde olan emperyalizme karşı topyekün bir mücadelenin başında yine öncü proletarya bulunmaktaydı. Soğuk savaş yıllarında halklar, sosyalist sistemin DETANT politikası etrafında kenetlendiler. 15 yıllık bir mücadele, dünya devrimci güçlerinin emperyalist sisteme üstünlüğünü kanıtladı ve 1960 lara gelindiğinde artık halkların kurtuluş mücadeleleri önü alınmaz bir düzeye yükselmiş bulunuyordu.

İşçi hareketlerinin iki büyük savaş sonrasında, gelişmiş kapitalist ülkelerde ve emperyalist sistem içindeki diğer ülkelerde, dünya sosyalist sisteminin oluşması ile önemli gelişmeler oldu. Bugün emperyalist sistem içindeki ülkelerde işçi sınıfları, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini Ekim Devriminin gösterdiği doğrultuda ve sosyalist sistemden aldıkları güçle yürütüyorlar. Bütün dünya işçilerinin nihai programı, öncü proletaryanın toplumsal ilerleme hattı üzerinde çalışıyor, BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ, somut temelini sosyalist sistemin başını çektiği dünya devrimci sürecinin varlığında buluyor. Bugün çağımızın genel mücadelesi, sosyalist sistemle kapitalist sistem arasında geçmektedir. Kutuplaşma bu mücadele etrafında, tarihsel olarak gerici güçlerle toplumsal ilerlemeden yana olan güçler şeklinde belirmektedir.

İşçi sınıfının bilimi daha doğuşunda tarihsel mücadeleyi enternasyonalizm temeline dayandırmaktaydı. Sosyalizmin biliminin ilk somutlanması bu temel üzerinde gerçekleşti. Ekim devriminin açtığı yolda bu temel daha da derinleşti. Günümüzde sınıflar mücadelesinin bütün biçimleri bu temelden kaynaklanarak gelişebiliyor. Sınıflar, halklar ve uluslar arasındaki birlik ve dayanışmanın biricik temeli BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİNİZ! şiarından kaynaklanan ENTARNASYONALİZM'dir.

İşte bunun için 7 Kasım 1977'ye tüm dünya halklarının ilgisi vardır ve bu Devrim bütün halkların ortak eseri olduğu kadar ortak güvencesini de oluşturmaktadır.

BÜYÜK EKİM bütün insanlığa KUTLU OLSUN!

GÜNÜMÜZÜN TEMEL GÖREVİ

N. LENİN

«Sen öylesine acınası,
öylesine yoksul ve öylesine kederli,
Ama büyük hazinelerle dopdolu,
Kudretli ve çok güçlüsün
Rusya, anacığım!»

Günümüzde insanlık tarihi, hiç abartmadan söylenebilir ki, en büyük, en güç ve çok önemli bir dönemeci yaşamaktadır. Bu dönemeci evrensel kur-tarıcı olarak nitelenmek mümkündür. Bugünkü dönemeç savaştan barışa, büyük haydutların soygun ganimetini yeniden paylaşabilmek için yığınları ölü-me gönderdikleri milyonlarca emekçi savaşımdan, sermaye boyunduruğundan kurtulmak için ezilenlerin ezenlere karşı verdiği savaşa; işkence, acı ve bar-barlık koşullarından sosyalist toplumun parlak geleceğine ve sürekli bir ba-rışa doğru yasanan bir dönemectir. Eskimiş dünyanın gürültüyle yıkıldığı, bunun yanında akıl almayacak acıların içinden yeni bir dünyanın doğduğu bu keskin dönemecin en başdöndürücü noktalarında yalanlara sığıp çok acı gerçeklerden kaçmağa çalışanlar, kafası karışanlar, umutsuzluğa kapılanlar olmaktadır ve bu doğaldır.

Emperyalizmden sosyalist devrime yönelen Rusya, tarihteki yön deği-şirmelerin en hızlısını açık seçik görmüş, bu değişimi bütün acılarıyla yaşa-mıştır. Bir kaç gün içinde en eski en güçlü, kan emici ve vahşi monarşiler-den birini yıktık. Başka ülkelerin başarabilmek için yıllar harcadığı, burjuva-zi ile uzlaşma küçük burjuva ütopyacılığını yıkma aşamalarını birkaç ay içinde geçtik. Bir kaç hafta içinde burjuvaziyi devirdikten sonra onun iç sa-vaştaki direnciyle yüzyüze geldik. Bolşevizmin zaferiyle büyük ülkemizi boy-dan boya katettik. Carlık ve burjuvazi tarafından amansızca ezilen işçi kit-lesinin yoksul ve alt tabakalarını özgür bir hayata kavuşturduk. En ileri par-lamentar burjuva cumhuriyetleri ile kıyaslanmayacak kadar demokratik olan yeni bir devlet türünü, Sovyetler Cumhuriyetini kurup sağlamlaştırdık. Yok-sul köylülerle desteklediği proletarya diktatörlüğünü yaratıp sosyalist dönü-şümlere başladık. Bir çok ülkenin milyonlarca işçisinde kendilerine güvenme duygusunu pekiştirdik ve coşkunluklarını körükledik. Dünyanın dört bir ya-nına uluslararası işçi devriminin çağrılarını yaydık. Emperyalist saldırganlı-ğa meydan okuduk.

Silahsız olduğumuz sırada yırtıcı bir emperyalist bize saldırıp bir kaç gün içinde yendi. Bizi inanılmayacak ölçüde küçültücü bir barış imzalamaya zor-

ladı. Bu barış, kısa bir zaman için de olsa emperyalizmin ateş çemberinden kendimizi kurtarmaya cesaret etmenin bedeliydi. Saldırgan, kendi ülkesinde işçi devrimine yaptığı gibi Rusya'yı çılınca ezip parçaladı.

Çekilmez bir barışı imzalamak zorunda kaldık. Kendimizi kandırmayalım. Acı gerçeğe dolaysız olarak bakmak cesaretini gösterelim. Durumumuzun bilincine varabilirsek boyunduruktan kurtulup bağımsızlığa geçiş isteğimiz her ne pahasına olursa olsun sefil ve zayıf Rusya'yı bırakıp zengin ve güçlü bir Rusya yaratma kararlılığımız çelik gibi sağlamlaşacaktır.

Bunu gerçekleştirebiliriz de. Çünkü elimizde, bol olmasa bile herkese yetecek kadar arazi ve doğal zenginlikler kalmış bulunuyor. Gerekli olanlar vardır. Doğal zenginlikler, insan gücü potansiyeli, halkın yaratıcı dehasıyla büyük bir devrimin eşsiz atılımı güçlü ve zengin Rusya'nın yaratılmasına yetecektir.

Bunların gerçekleşmesi Rusya'nın boş lafları bırakmasına, korkaklığı bir yana atmasına, dışını sıkıp güçlerini birleştirmesine ve yalnızca, bağlı bulunduğumuz uluslararası sosyalist devrim yolu üzerinde bulunduğumuzu anlamasına bağlıdır. Başarısızlıklardan yılmadan bu yolda diretmek, sosyalist toplumun sağlam temellerini atmak için tek tek çalışmak, sağlam bir disiplin yerleştirmek için aralıksız çalışmak, her zaman ve her yerde örgütlenmeyi, düzeni, pratik zekayı, bütün halk güçlerinin uyumlu işbirliğini, üretimin sayımını, kontrolünü ve dağılımını güçlendirmek.. İşte askeri ve sosyalist gücün yaratılması için gerekli olanlar bunlardır.

Ağır bir yenilgi karşısında telaş ya da umutsuzluk bir sosyaliste yakışmaz. Çıkış yolumuzun olmadığı, bizim için şerefsiz bir ölümle umutsuz bir kavgada «şerefli» ölümden birini seçmekten gayri yol kalmadığı doğru değildir. Küçültücü bir barış imzalamakla amaçlarımıza ve dostlarımıza ihanet ettiğimiz yalandır. Hiç bir şeye ve hiçbir kimseye ihanet etmiş değiliz. Hiçbir şeyi gizlemedik ve yalana başvurmadık. Elimizdeki bütün olanaklarla yetişebildiğimiz her şeye ve felakete uğramış dost ya da yoldaşlarımızın yardımına kosmaktan kaçınmadık. Paniğe kapılan ve yenilen ordusunun kalıntılarını geri çeken ve bu geri çekilşi güvence altına alabilmek için küçültücü bir barışa imza atan, düşman tarafından sarıldığı için yardımına koşmadığı birliklerine ihanet etmiş değildir. Bu komutan, kurtarılması mümkün olanları kurtarmak, maceraya atılmayı reddetmek, halkının gözünden acı gerçeği saklamadan zaman kazanmak geri çekilerek güçlerini toplamak, dinlendirmek ve morali bozulan ve dağılmaya başlayan ordusunu kendine getirmek için küçük bir soluk alma fırsatından yararlanmak görevini yerine getirmiştir.

Bir «Tilsit» anlaşması imzaladık. 1807 de I. Napolyon Prusya'ya Tilsit barışını kabul ettirdiğinde bütün Alman ordularını yenmiş, başkenti ve büyük kentleri işgal etmiş, yenilenleri başka vurgun savaşları yapabilmek için kendisine yeni güçler bulmağa zorlamış, Almanya'yı, bazı Alman devletleriyle, ötekilere karşı anlaşmalar imzalayarak parçalamıştı. Buna karşın böyle bir barıştan sonra da Alman halkı dayanmasını bildi, güçlerini birleştirip, ilerlemeyi, bağımsızlığını ve özgürlüğünü geri almayı başardı.

Tilsit Barışı örneği, düşünmek isteyen ve düşünebilen herkese, şartları ne olursa olsun, insafsız barışın bir yıkım, oysa savaşın şeref ve kurtuluşa çıkan

tek yol olduğu hakkındaki görüşlerinin çocukça saflığını gösterir. Tarih, barışın yeni savaşlara güç toplamak için bir ara savaş dönemi olduğunu gösteriyor. Tilsit barışı Almanya için küçültücü bir durumdu. Fakat aynı zamanda büyük bir ulusal atılım dönemecini belirliyordu. O dönemde tarihsel durum bu atılım için bir burjuva devleti kurdurabiliyordu. O zamanlar, yüzyılı aşkın bir süre önce, geniş işçi ve köylü kitleleri uyurken, bir avuç soylu ve bazı aydın burjuva toplulukları tarihi yaratmaktaydılar. İşte bunun için o dönemlerde tarih bir kablumbağa hızıyla ilerliyordu. Ama şimdi kapitalizm kültürü, özellikle geniş yığımların kültürünü doruk noktasına çıkarmış bulunmaktadır. Savaş, anlatılmaz acılarıyla ve dehşetiyle insanları sarıp uyandırdı. Artık canlanan tarih bir lokomotif hızıyla akıyor. Bugün milyonlarca ve milyonlarca insan tarihini kendisi yaratıyor. Kapitalizmin gelişmesi sosyalizme yolaçıyor.

Bu nedenle eğer Rusya bugün bir «tilsit» barışından ülkenin kurtuluğu için büyük bir savaşa ve gerçek bir ulusal atılıma yöneliyorsa hiç kuşkusuz bu yolun burjuva devletine değil enternasyonalist sosyal devrime giden yol olmasındandır.

Biz 25 Ekim 1917'den bu yana ulusal savunma yanlısıyız. «Anavatanın savunulmasından» yanayız ama bizim savaşımız sosyalist bir vatan için savaştır. Vatan olarak sosyalizm içindir, sosyalizm ordusunun müfrezesi olan Sovyetler Cumhuriyeti içindir. «Kahrolsun Almanya» sıradan bir yurtseverin yani burjuvanın sloganıydı ve öyle kalmaktadır. Bizler «kahrolsun saldırgan emperyalistler, kahrolsun kapitalizm, kapitalizme ölüm!» ve «Almanı örnek al! Atman işçileriyle kardeşlik birliğine bağlan. Bize yardımda geç kalıyorlar. Öyleyse zaman kazanalım. Bekleyelim onları, yardımımıza geleceklerdir.» diyeceğiz.

Evet «Almanı örnek al» Tarih dönüşler ve zikzaklar yapıyor. Bugün yarıcı emperyalizmin yanısıra disiplin, örgütlenme, uygar sanayi temelinde uyumlu işbirliği, en etkin sayım ve denetimde ileri olan, Almandır.

Oysa bizde noksan olan budur. Öğrenmemiz gereken budur. Büyük devrimimizin parlak bir başlangıçtan ve zorlu sınırlardan geçerek kesin zafere ulaşabilmek için gerek duyduğu şey budur. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin yoksulluk ve güçsüzlükten kurtulması her zaman güçlü ve zengin olabilmesi için gerekli olan şey budur.

11, mart 1918

Rusya Merkez Yürütme Komitesi

N. Lenin

TÜSTAV

Bir damla bile olsa,
Ya da iki,
Dünya çapında bir birleşmeye bırakın ruhlarımızı.
Herkes kendi gücüyle,
Yardım etsin.
İşçinin yüreğiydi aslında
Hani şu
Devrim
Dedikleri!
Korkudan kapıyı çalamazlar
Kutlamaya gelenlerimiz,
Nemize gerek bizim onlar?
Boşver,
O da neymiş?
Yüzüncü yıl bizim beklediğimiz.

TÜSTAV

MAYAKOVSKI

Büyük Ekim Devriminin 60. Yılı ve SBKP(*)

Sovyetler Birliği Komünist Partisi 25. Kongresini geride bıraktı. Büyük Ekim Devriminden önce bile mücadele içinde kazandığı deneyler bakımından bu parti hiç bir ülkenin partisiyle mukayese edilemezdi. Daha sonra, Sovyetler ülkesinin iktidar partisi durumuna gelerek ve sosyalizmin kuruluşunun çeşitli sorunlarıyla karşılaşarak, bu deneylerine sayısız yeni deneyler kattı.

Sovyetler Birliğinde toplumun devrimci dönüşümü sürecinde emekçi halkın kazandığı zaferler, dolaysız ya da dolaylı olarak Sovyetler Birliği Komünist Partisine bağlıdır. Parti, Büyük Ekim Sosyalist Devrimini yönetmiştir, milyonlarca yoksul köylü tarafından desteklenen işçi sınıfının, iktidarı eline geçirmesini sağlamıştır. Ülkenin sanayileştirilmesi ve tarımın kollektifleştirilmesi ile sosyalizmin inşası yolunda alınan devasa yolun her metresinde Komünist Partisinin damgası vardır. Sonuçta Sovyetler Birliği asırlardan miras kalan geriliğini yenerek güçlü bir sanayi ülkesi olmuştur. İnsanın insan tarafından sömürülmesine son verilmiş, işsizlik ve yoksulluk bu ülkenin topraklarından kovulmuştur.

1918-1921 yılları boyunca süren iç savaşta Parti, iç karşı-devrimcilerle, dış müdahaleci emperyalist güçlere karşı Sovyet devletini zafegötürmüştür. 1941-45 yıllarında tarihin kaydettiği en korkunç savaşta, insanlığın Faşizm belasından kurtulması, SBKP öncülüğündeki Sovyet halkı sayesinde mümkün olmuştur.

Savaş sonrasında sosyalist toplumun güçlendirilmesinde ve ekonominin yeniden inşasında Sovyet halkının kazandığı başarılar, gene Parti'ye doğrudan bağlıdır. Bugün Sovyet halkı gelişmiş bir sosyalist toplum inşa etmiştir.

(*) The CPSU, Stages of History, Moscow 1975, Novosti Press Agency'den yararlanılmıştır

Komünist Parti, Sovyet halkının siyasi lideridir. Parti, bilime dayanan iç ve dış politikasıyla ülkedeki tüm sosyal grupların, tüm milliyetlerin işlevlerini koordine etmekte, bir taraftan emekçi halkın ortak çıkarlarını, öte yandan da Sovyetler Birliğinin çeşitli halklarının ulusal çıkarlarını birlikte gözetmektedir.

Parti kongreleri, bir partinin faaliyetinin en önemli parçasıdır. SBKP'nin her kongresi bir dönüm noktasıdır. Partinin, gelişim çizgisinde yeni bir aşamadır.

EMEĞİN KURTULUŞU İÇİN MÜCADELE BİRLİĞİ

Bugün 15 milyonu aşan üyesi bulunan, devasa bir ülkedeki devrimci değişikliklere imzasını atan SBKP'nin tarihi, Marksist grup ve çevrelerin siyasi faaliyete başladığı yıllara, 1880'lere kadar uzanır.

1895 yılında Lenin tarafından kurulan **Emeğin Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği**, Rusya'daki devrimci hareketin tarihinde bir dönüm noktası olmuştur.

Birlik, St. Petersburg çevresinde yirmi kadar Marksist gurubu birleştirmiş ve hareketin, sınırlı sayıda işçiye, Marksizmin teorik eğitiminin aktarılmasından, proleter kitleler içinde siyasi ajitasyon aşamasına varan nitelik sıçrayışını gerçekleştirmiştir. Böylece, işçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareket aynı kanaldan akmaya yönelmiştir. İşçilerin ekonomik talepleriyle, Çarlık otokrasisine ve kapitalizme karşı yürütülen siyasi hareket birleştirilmiştir.

Birliğin etkileri kısa zamanda St. Petersburg çevresini aşmış benzeri birlikler diğer önemli şehirlerde de kurulmaya başlanmıştır. Ekonomistlere karşı mücadelede, Birliğin çok önemli rolü olmuştur.

RUS SOSYAL-DEMOKRAT İŞÇİ PARTİSİ 1. KONGRESİ

Başta, «Mücadele Birliği» olmak üzere benzer Birlikler, (Ligalar) aynı örgütse! çatı altında toplanmak amacıyla bir kongre düzenlemeye karar vermişler ve 1898 baharında, Mart ayında, altı sosyal-demokrat örgütü temsilen dokuz delege Minsk şehrinde toplanmıştır. Bu sırada Lenin, Çarlık hükümeti tarafından tutuklanmış ve sürgüne gönderilmişti. Lenin sürgündeyken yazdığı **Rus Sosyal-Demokratlarının Görevleri broşüründe** bir işçi sınıfı partisi için gerekli Marksist platformu çizmişti.

Kongre Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin (RSDİP) kurulduğunu ve üç kişilik bir Merkez Komitesi'nin teşkil edildiğini ilan etti.

RSDİP'İNİN 2. KONGRESİ — BOLŞEVİZMİN DOĞUŞU

1898 Kongresine rağmen Parti tüm Rusya'yı kapsayan bir işçi sınıtı örgütü olma anlamında bir varlık gösterememişti. Sosyal-Demokratların, ne ortak bir programları ne de tüzükleri vardı. Gizli çalışmaya uygun merkezîyetçilikleri ve örgütlülükleri bulunmuyordu. Kongreden kısa bir süre sonra çarlık polisi, Merkez komitesinin iki üyesiyle birlikte bir çok militanı tutuklamıştı. Parti içinde, «Rus Bernştayncıları» diye adlandırabileceğimiz ekonomist bir kanat doğmuştu. Bunlar, işçi sınıfının siyasi mücadele gütmesine, dolayısıyla da işçi sınıfı hareketinin öncü gücü anlamında bir partiye gerek olmadığını savunuyorlardı. Bu eğilimi yenmek için 1900'den 1903'e kadar Lenin tarafından kurulan Iskra gazetesi aracılığıyla yoğun bir ideolojik mücadele verilmiştir. RSDİP'nin 2. Kongresinde ekonomizmin ideolojik yenilgiye uğratılmasında bu gazetenin büyük rolü olmuştur.

Kongrede 26 Sosyal-demokrat örgüt temsil edilmiştir. Önce Brüksel'de toplanan, sonra çalışmalarına Londra'da devam eden Kongre'de en önemli tartışma konusu, Partinin niteliği üzerine oldu. Lenin'in önerdiği Parti yapısı, öncü müfreze niteliğinde bir parti yapısıydı. Martov ve arkadaşları ise gevşek bir örgütlenmeyi ve buna uygun bir üye niteliğini savunuyorlardı. Kongre çoğunluğu, Lenin'in önerilerini kabul etti. Bu kongreden itibaren RSDİP'nin devrimci kanadına, Rusça'da çoğunluk anlamına gelen Bolşevikler adı verildi. Sonradan, karşı devrime gidecek kadar, işçi sınıfı hareketinden savrulan kanat ise azınlık anlamına gelen Menşevikler diye adlandırıldı.

Kongre asgari program olarak demokratik bir cumhuriyetin kurulmasını, azami program olarak da kapitalizmin yıkılarak proletarya diktatörlüğünün kurulmasını kabul etti.

RSDİP'İNİN 3. KONGRESİ — SİLAHLI AYAKLANMA HATTI

3. Kongre Rusya'da burjuva-Demokratik devrimin gelişmekte olduğu bir sırada, Nisan 1905'te toplandı. 9 Ocak 1905'te meydana gelen Kanlı Pazar olayları, grev ve direniş dalgalarının tüm Rusya'ya yayılmasına sebep olmuştu. Köylüler de aktif bir mücadele içine giriyorlardı. Parti, gelişen bu devrimci kabarma döneminde mücadele hattını belirlemek zorundaydı. Bu zorunluluk, Parti içindeki menşeviklerin, burjuvaziyle uzlaşma politikaları yüzünden daha da önem kazanmıştı.

Londra'da toplanan kongreye 38 delege katıldı. Menşevikler Cenevre'de bir konferans topladılar. Kongre asgari programın gerçekleştirilebilmesinin, yani çarlığın devrilerle demokratik bir cumhuriyet kurulabilmesinin tek yolunun, silahlı bir halk ayaklanması olduğuna karar verdi.

Parti örgütlerinin ayaklanma için ajitasyon çalışmaları yapmalarına ve ayaklanmaya pratik bakımdan hazırlanmalarına karar verildi.

RSDİP'İNİN 4. KONGRESİ — TARIM PROGRAMI

4. Kongre Stokholm'de toplandı. Bu kongre tarihe, Birlik Kongresi olarak geçmiştir. Üçü, Rusya'daki diğer ulusları temsil eden toplam 62 örgütün delegeleri bu kongreye katılmıştır. Delegelerin 46'sı bolşevik, 62'si menşevik olduğu için kabul edilen karar tasarıları devrimci kararlılık bakımından bazı eksiklikler taşımaktaydı.

Kongre, daha çok tarım sorunu ve programı üzerinde çalıştı. 1905 devriminin yenilgiye uğramasında en önemli etken, işçi-köylü ittifakının yeterince kurulamamış olmasıydı. Köylüler, büyük toprak sahiplerinin malikanelerinin dağıtılmasını ve çektikleri toprak açlığının giderilmesini istiyorlardı. Kongreye sunduğu raporunda Lenin, Partinin tarım programının ana hatlarını çizdi.

RSDİP'İNİN 5. KONGRESİ — BURJUVA PARTİLERİNE KARŞI TAVİR

Bolşeviklerle Menşeviklerin birlikte gerçekleştirdikleri son kongre Mayıs 1907'de yapıldı. Kongreye 145 örgüt biriminde çalışan yüzelli bin parti üyesini temsil eden delegeler katıldılar. Kongrede 89 bolşevik delegeye karşılık 88 menşevik delege bulunuyordu. Kongrenin ana tartışma konusunu, burjuva partilerine karşı takınılacak tavır teşkil ediyordu. Aslında tartışma konusunun özü, burjuva demokratik devrimde hangi sınıfın öncü olacağı meselesiydi. 1905 devrimi bu sorunun cevabını çok açık olarak vermişti. Devrimin yükselme dönemindeyken bile burjuva, otokrasiye karşı yürütülen mücadelede kaypaklıklar göstermiş, hatta devrime ihanet etmişti. İşçi sınıfı ise kararlı mücadelesiyle burjuva devriminin de öncüsü olduğunu göstermişti. Kongre, Lenin'in sunduğu ve karşı-devrimci liberalizme karşı tavizsiz mücadeleyi, küçük burjuva partilerin etki alanlarının daraltılmasını ve çarlığa karşı mücadelede proletaryanın müttefikleri olarak kazanılmalarını içeren karar tasarısını kabul etti.

RUS SOSYAL-DEMOKRAT İŞÇİ PARTİSİ (BOLŞEVİK) 6. KONGRESİ ACİL GÖREV-SOSYALİST DEVRİM

Rusya 1907-1910 yılları arasında gericilik yıllarını, 1910-1914 yılları arasında da 1. Dünya savaşının yıkım ve acılarını yaşamıştı. Şubat 1917'de, başkaidiran işçi ve erlerin karşı konulmaz baskısı karşısında çarlık yıkılmış, ülkede, bir tarafta burjuva geçici hükümetinin diğer tarafta da işçi ve Asker Delegeleri Sovyetlerinin egemenliğinin yaşandığı, ikili ik-

tidar diye adlandırılan bir döneme gelinmişti. Sovyetler, silahlanmış kitlelerin desteğine dayanıyor ve gerçek iktidarı temsil ediyorlar, geçici hükümet ise Menşevik ve Sosyalist Devrimci (ESER) partilerin desteğine dayanıyordu. Bu partiler Sovyetlerin yönetimlerinde temsil ediliyorlar, hatta menşevikler Sovyetlerde ağır basan bir hakimiyete sahip buluyorlardı.

6. Kongre Temmuz-Ağustos 1917'de Petrograd'da toplandı. Artık proletaryanın ve yoksul köylülüğün iktidarı almalarının tek bir yolu vardı. Silahlı ayaklanma. 400 bin parti üyesini temsil eden kongre, sosyalizmin başarı olanağının Rusya'da mevcut olduğunu tesbit etti ve işçi sınıfını, iktidarı almak için süratli bir hazırlanma içine sokma kararı aldı.

Büyük Ekim Devriminin başarısı, partinin durum tesbitinde ve gerekli hazırlıkların tamamlanmasında ne kadar doğru davrandığını bir kere daha ispatladı.

RUS KOMÜNİST PARTİSİ (BOLŞEVİK) 7. KONGRESİ GÜNÜN SLOGANI-BARIŞ

1917 Büyük Ekim Devrimini takibeden iki, üç ay içersinde Sovyet iktidarı tüm Rusya'da kurulmuştu.

Dünyanın ilk işçi-köylü hükümeti Lenin'in başkanlığında İkinci Sovyetler Kongresinde (25-26 Ocak 1917) ilan edildi. Halk Komiserleri Kurulu derhal, tüm ulusları, adil bir barış anlaşması imzalamaya çağırdı.

Ama Alman emperyalistleri genç işçi devletini yıkmak için, barışa yanaşmadılar.

Bu koşullarda Mart 1918'de toplanan Parti Kongresinde, sol komünistlerin «Almanya'ya karşı devrimci savaş» sloganına karşı Lenin derhal bir barış anlaşması imzalanmasını ısrarla savundu. Kongre, Lenin'in tezini kabul ederek Sovyetler Cumhuriyetine bir nefes alma süresi kazandırdı. Kongre, partinin adının, Rus Komünist Partisi (Bolşevik) — RKP(B)— olarak değiştirilmesini kabul etti. Yeni isim partinin nihai amacını ifade ediyordu.

RKP(B)'NİN 8. KONGRESİ — YENİ PARTİ PROGRAMI

Sosyalizmin kuruluşu planları, patlak veren iç savaş ve emperyalist güçlerin müdahalesi yüzünden kesintiye uğramıştı. Sovyet toprakları üç yıl sürecek olan şiddetli bir iç savaş sahne oldu. ABD, İngiliz, Fransız ve Japon emperyalistlerinin, devrimi boğmak amacıyla müdahale ettikleri sırada, mücadelenin sonucundan emin bulunan Parti, Mart 1919'da Sekizinci Kongresini topladı.

Kongre Partinin sosyalist bir toplumun kurulmasında izleyeceği politik, ekonomik ve kültürel görevlerini belirleyen yeni bir programı kabul

etti. Alınan kararlardan en önemlilerinden biri de Parti'nin, proletaryanın ve yoksul köylülerin müttefiki olarak, orta köylülüğün önemine çektiği dikkattir. Kongreyle aynı sırada, Komünist Enternasyonalin 1. Kongresi de Moskova'da toplandı.

RKP(B)'NİN 9. KONGRESİ — EKONOMİK İNŞA GÖREVLERİ

Mart-Nisan 1920'de toplanan 9. Kongrede, 1. Dünya Harbi ve yeni yaşanan iç savaş sırasında ekonomisi tamamen harap olmuş olan ülkede, ekonominin yeniden inşası sorunlarını görüştü. Eski dönemin uzmanlarına, genç İşçi Cumhuriyetinin ekonomiyi yeniden inşası çabalarında yer verilmemesi gerektiğini savunan anarko-Sendikalist karakterdeki bir akım, Kongre tarafından mahkum edildi.

RKP(B)'NİN 10. KONGRESİ — YENİ EKONOMİK POLİTİKA-NEP

Mart 1921'de toplanan bu Kongre tarihe, Parti'nin politikasının, Savaş Komünizminden Yeni Ekonomik Politika (NEP) dönemine geçişi olarak kaydedilmiştir.

Çetin iç savaş koşullarında Savaş Komünizmi, ihtiyaç fazlası tarım ürünlerine el konulması, iç ticaretin yasaklanması ve mecburi çalışma yükümlülüğünün getirilmesi gibi nitelikleriyle belirlenmişti. Bu, iç savaştan sonraki barışçı döneme uygun bir politika değildi. Sovyet Cumhuriyetinin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılardan kurtulabilmesi için, iç ticaretin, kontrol altında olmak koşuluyla, serbest bırakılması gerekiyordu.

RKP(B)'NİN 11. KONGRESİ — TİCARETİ ÖĞRENMEK

Lenin'in katıldığı son Kongre olan ve Mart - Nisan 1927'de toplanan bu kongrede, NEP'in bir yıllık sonuçları gözden geçirildi. İç ticaretin serbest bırakılması ekonomi içinde kapitalist unsurların yeşermesine sebep oluyordu. Ancak ekonominin kumanda mevkileri, ağır endüstri, demiryolları, bankalar vs. işçi sınıfı devletinin elinde olduğundan, bu gelişme ciddi bir tehlikeyi ifade etmiyordu. Bütün yapılması gereken, devlet işletmelerinin özel işletmelerle ticari alanda rekabet edebilmeyi öğrenmesi ve yarın yalnızca devlet işletmeleri kaldığında, ekonominin bir sarsıntı geçirmemesinin koşullarının yaratılmasıydı.

Kongre sonucunda seçilen Merkez Komitesi, Genel Sekreterlik makamı oluşturmaya ve buraya Stalin'in getirilmesine karar verdi.

RKP(B)'NİN 12. KONGRESİ — YAKICI EKONOMİK SORUNLAR

Nisan 1923'de toplanan Kongrenin ana sorunlarını, sanayinin sü-

ratli bir şekilde onarılması ve geliştirilmesi, ülkenin elektirifikasyonunun gerçekleştirilmesi, sınai ürünlerin fiyatlarındaki oransızlıkların düzeltilmesi ve Sovyet Cumhuriyetleri arasındaki ekonomik ve kültürel dengesizliklerin giderilmesi oluştuyordu. Bu problemlerin çözümü için, Lenin'in son makalelerindeki fikirlerden yararlandı. Bu fikirlerin ana noktaları şöyleydi: Ülkenin sanayileştirilmesi, kooperatif çiftçiliğinin ve kooperatif küçük üretiminin teşvik edilmesi, kitlelerin eğitim ve kültür düzeylerinin hızla yükseltilmesi ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin, gönüllü ve kardeşçe işbirliği temeli üzerinde güçlendirilmesi.

RKP(B)'NİN 13. KONGRESİ — «LENİN YAŞIYOR»

Kongre Lenin'in ölümünden dört ay sonra Mayıs 1924'te toplandı. Kongrede Lenin'in ekonomik gelişmeyle, kolektif liderliğin güçlendirilmesi ve Partide bir bölünmeyi önleyebilecek istikrarlı bir Merkez Komitesi kurulmasıyla ilgili vasiyetleri tartışıldı.

Kongre Parti'ye Troçki tarafından empoze edilen tartışmaları reddederek, bu görüşleri bir reformist sapma olarak mahkûm etti.

TÜM-BİRLİK KOMÜNİST PARTİSİ (BOLŞEVİK) 14. KONGRESİ «ÜLKENİN SANAYİLEŞTİRİLMESİ»

Kongre iç savaştan dolayı yıkılmış olan ekonominin onarılması görevinin hemen hemen bitirildiği bir dönemde, Aralık 1925'te toplandı. Bu sırada Batı Avrupada devrimci hareket geri çekilme dönemine girmişti. Kapitalizm geçici bir istikrar dönemini yaşıyordu. Tarihsel gelişim batı ülkelerinde hızlı ve ardarda, proleter devrimlerinin beklenemeyeceğini gösteriyordu. Parti, Sovyetler Birliği işçi sınıfının emekçi köylülükle ittifak içerisinde ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin moral ve politik desteğiyle, sosyalizmin maddi ve teknik temelini yaratabileceği ve sosyalist bir toplum kurabileceği sonucunu çıkartıyordu. Troçki, Zinovjev ve Kamanev'in öncülük ettikleri muhalefet ise, tek ülkede sosyalizmin kurulamayacağını ileri sürüyordu. Kongre, Sovyetler Birliğinde sosyalizmin zafere ulaşabileceğine inanmayan bu görüşü mahkûm ederek, başarılı bir sosyalist gelişimin garantisinin, hızla sanayileşmek olduğunu tesbit etti. Yeni bir Parti tüzüğünün kabul edildiği Kongrede Partinin adı, Tüm-Birlik Komünist Partisi (Bolşevik) olarak değiştirildi, (TBKP-B).

TBKP(B)'NİN 15. KONGRESİ «TARIMIN KOLLEKTİFLEŞTİRİLMESİ»

Aralık 1927'de toplanan Kongre sanayileşmenin ilk başarılarını tesbit etti. 5 yıllık plan dönemlerinin başlatılması ve tüm ekonominin bu

planın bağlayıcılığı altında sosyalist bir doğrultuda yönlendirilmesi kararı, kongrenin en önemli başarısıdır. Tarımsal üretimin arttırılması, bu sırada çok acil bir sorun olmuştu. Gelişen sanayileşmeye bağlı olarak şehir nüfusları artıyor, küçük birimlerde ilkel araçlarla yapılan tarımsal çabalar, köylülerin kendilerini bile beslemeye yetmiyordu. Parti bu problemin çözümü için bir kollektif çiftlikler ağının kurulmasına karar verdi. Kollektif çiftliklerden ayrı olarak Devlet Çiftlikleri (Sovhoz) de kurulacaktı.

Kongre Troçki-Zinovyev muhalefetine, Parti hattından, temel program ve taktik noktalarında, önemli bir sapma gösterdiğini ve muhalefetin, sınıf düşmanlarının elinde bir silah haline gelmekte olduğunu tesbit ederek bu görüşlerin savunulmasının parti üyeliğiyle bağdaşmayacağını ilan etti. Troçki ve arkadaşları partiden çıkarıldılar.

TBKP(B)'NİN 16. KONGRESİ

«BÜTÜN CEPHELERDE SOSYALİZMİN ZAFERİ»

Haziran-Temmuz 1930'da toplanan Kongre sırasında kapitalist dünya büyük bir kriz içindeydi. Sovyetler Birliğinde ise sosyalist gelişim büyük atılımlar gösteriyordu. Birinci Beş Yıllık Planın ilk tesislerinin bacakları tütmeğe başlamıştı. Ülkenin tarihinde ilk kez, ulusal gelir içindeki sanayi payı, tarım payını geçmişti. Sanayi artık, Ulusal gelirin % 53'ünü yaratıyordu. Tarımın kollektifleştirilmesi hızla başarıyordu.

Kongre, ülkenin sanayileştirilmesindeki ve tarımın kollektifleştirilmesindeki başarılar sonucunda sosyalizmin, kapitalizmi gittikçe köşeye sıkıştırdığını tesbit ederek Parti'nin, devletin ve kamu kuruluşlarının, yeni görevlerin üstesinden gelebilecek şekilde organize edilmesi gereğine işaret etti ve Sosyalizmin bütün cephelerde hücumu geçmesi için bir program tesbit etti.

TBKP(B)'NİN 17. KONGRESİ

«SOSYALİZMİN TEMELLERİNİN İNŞASI»

Ocak-Şubat 1934'te toplanan Kongre, ülkenin tarımsal bir ülke olmaktan çıkıp bir sanayi ülkesi haline geldiğini tesbit ederek sosyalizmin temellerinin inşa edilmiş olduğunu belirledi.

Almanya'da iktidara gelen Nazi partisi dolayısıyla askeri tehlikelerin arttığını dikkate alan kongre, Merkez Komitesi ve hükümeti, barış çabalarını yoğunlaştırmaya, bütün ülkelerle ticaret ilişkilerinin güçlendirilmesine ve SSCB'nin savunma olanaklarının arttırılmasına çağırdı.

TBKP(B)'NİN 18. KONGRESİ — SAVAŞA DOĞRU

Mart 1939'da toplanan Kongre 1938-42 Üçüncü Beş Yıllık Planını:

gözden geçirdi. Planın ana hedefi, kişi başına düşen üretim bakımından gelişmiş kapitalist ülkeleri aşmak olarak belirlendi. Sovyet toplumunun sınıf yapısının temelinden değişmiş olduğunu gözönüne alan Kongre, Parti içi demokrasinin geliştirilebileceğine karar verdi.

Uluslararası durumda tehlikeli gelişmeler olduğunu tesbit eden kongre, barışın korunması için daha enerjik çabalar harcanmasını, savaş kıskırtıcılarının Sovyetler Birliğini savaşa sürüklemelerine engel olunmasını, SSCB silahlı kuvvetlerinin güçlendirilmesini, başka ülkelerin emekçileriyle daha sıkı ilişkiler kurulmasını kararlaştırdı.

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİNİN 19. KONGRESİ SAVAŞIN KESİNTİYE UĞRATTIĞI KURUCULUK GÖREVİNE DEVAM

Ekim 1952'de başlayan Kongre, Nazi saldırganlarına karşı sosyalist anavatanın savunulması uğruna hayatlarını veren milyonlarca Sovyet yurttaşı için saygı duruşuyla açıldı. İkinci Dünya savaşından sonra Uluslararası sahnede meydana gelen köklü değişikliklerin bir tahlili yapıldı. Savaşın en önemli sonucu, bir Dünya Sosyalist Sisteminin kurulmuş olmasıydı. Kongre 1951-55 Beşinci Beş Yıllık Plan döneminin görevlerini gözden geçirdi.

Parti tüzüğünde değişiklikler yapıldı. Partinin adı değiştirilerek Sovyetler Birliği Komünist Partisi adı kabul edildi. Parti'nin adındaki Bolşevik sözünün-artık Menşevikler SSCB'de tarih sahnesinden silindiğine göre korunmasına gerek olmadığına karar verildi.

SBKP 20. KONGRESİ SOSYALİZMİN ULUSLARARASI DURUMUNUN GÜÇLENDİRİLMESİ

Şubat 1956'da toplanan 20. Kongre, Sovyetler Birliğinin ve Dünya komünist hareketinin gelişiminde özel bir öneme sahiptir. Bu kongrede, dünyanın iki sisteme bölündüğü, kapitalist ve sosyalist sistemler arasındaki rekabet ve uzlaşmaz çelişkinin ulusların ekonomik, siyasi ve kültürel hayatında önemli gelişmeler yarattığı tesbit edilmiştir. Kongre, değişik sosyal sistemlere sahip ülkelerin barışçı yanyana varolmaları ilkesini kabul ederek, yeni bir dünya savaşının önüne geçilmesi gerektiğini ifade etmiş ve muhtelif ülkelerin, sosyalizme farklı geçiş biçimleri olabileceğini belirlemiştir. Kongre, 5. Beş Yıllık Plan sonuçlarını gözden geçirmiş ve 6. Beş Yıllık Planı kabul etmiştir.

Sosyalist demokrasinin geliştirilmesine ilişkin konuların tartışıldığı kongrede «Kişi Tapıncı ve Sonuçları» başlıklı bir rapor okunmuş ve Stalin tapınmacılığı reddedilmiştir. Kongre, Parti ve devlet hayatında kişi tapınmacılığının tekrar ortaya çıkmaması için alınması gereken tedbirleri görmüş ve kolektif liderlik ilkesini getirmiştir.

SBKP 21. KONGRESİ

SSCB'DE SOSYALİZMİN NİHAİ ZAFERİ SLOGANI ALTINDA

Ocak-Şubat 1959'da toplanan Kongre'de, 7. Beş Yıllık Plan dönemindeki görevler gözden geçirilmiştir. Kongre, Sosyalizmin SSCB'de tam ve kesin olarak zafere ulaştığını tesbit etmiştir. Dünya güçler dengesinin sosyalizmin lehine bir şekilde değiştiğini saptayan Kongre, Sovyet toplumunun birliğinin pekişmesi ve sosyalizmin tam bir zafere ulaşması sonucunda yeni bir aşamaya geldiğini, bu aşamanın komünist toplumun kurulması aşaması olduğunu belirlemiştir.

Kongrede seçilen bir komisyona, SBKP'nin yeni programının hazırlanması görevi verilmiştir.

SBKP 22. KONGRESİ

KOMÜNİZMİN KURULMASI PROGRAMI

Kongre, Kremlinde yeni inşa edilmiş olan Kongre Sarayında, Ekim 1961'de toplandı. Kongreye on milyon komünisti temsilen beşbin delege katıldı. Seksen ülkenin Komünist ve İşçi Partileri ve bazı ülkelerin ulusal-demokratik partileri kongreye delege gönderdiler. Kongrenin dikkat merkezi, SBKP'nin üçüncü programının tartışılması oldu. Bu program, komünist bir toplum kurmanın programıydı. Program Sovyet Halkının Komünist Partisi önderliğinde, kuruculuk görevinde atmış olduğu başarılı adımları tesbit ediyor ve sosyalist ilişkilerin komünist ilişkilere dönüştürülmesinin maddi temelinin yaratılması görevlerini belirliyordu. Program aynı zamanda, Dünya Devrimci Sürecinin bir tahlilini yapıyordu. Yeni programın kabulü, tüzükte de bazı değişikliklerin yapılmasını gerektirdi. Yeni tüzük maddeleri, Sovyet komünistlerinin görev ve yetkilerini artırıyor ve Parti içi demokrasiyi genişletiyordu.

SBKP 23. KONGRESİ

KOMÜNİZM KURUCULUĞU GÖREVİNİN SOMUT TANIMI

Mart-Nisan 1966'da toplanan 23. Kongrede oniki milyon komünist temsil edildi. 86 ülkenin komünist ve işçi partileriyle, ulusal-demokratik partilerinin delegeleri kongrede hazır bulunuyorlardı.

Kongre, uluslararası durumu inceledi ve sosyalist sistemin daha da güçlendirilmesi sorununa özel bir önem verdi. Ulusal kurtuluş mücadelelerinin ve emperyalizme karşı savaşın sorunları tartışıldı.

Kongre, Komünist ve İşçi partileri arasındaki proletar birliğin güçlendirilmesine özel bir önem verdi ve SBKP'nin 1957 ve 1960'taki Partiler konferanslarının genel hattına bağlılığını ifade etti.

Kongrede 1966-1970, Beş Yıllık Planının yönlendirmeleri tartışıldı. Üretici güçlerin geliştirilmesi için bilimsel ve teknik çabaların yoğunlaştırılmasına dikkat çekildi.

Kongre sonucunda seçilen Merkez Komitesi, kendi arasından Polit Büro üyelerini seçti. Leonid Brejnev, SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği görevine getirildi.

SBKP 24. KONGRESİ — BARIŞ PROGRAMI

Kongre 30 Mart'ta çalışmalarına başladı. Onbir gün süren kongrede 14 milyon Komünist temsil ediliyordu. Kongreye 102 ülkenin Komünist ve işçi partileri ve ulusal-demokratik partilerin temsilcileri katıldı. Ayrıca 91 ülkenin sol sosyalist partisinin temsilcileri, kongrede hazır bulundular.

Kongre, Sovyet toplumunun komünizme doğru ilerlemesinde gerekli olan ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel gelişimin bilimsel programını çizdi. Parti'nin dış politikasının muhafaza edilmesi kararlaştırıldı. Bu politika, sosyalist ülkeler arasındaki birlik ve kaynaşmayı güçlendirmek, ulusal kurtuluş hareketlerini yakından, aktif bir şekilde desteklemek ve farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde birlikte varolma politikalarını sürdürmek olarak belirlenmişti. Kongre tüm dünyayı onarılmaz bir yıkıma götürebilecek olan bir nükleer savaşın önlenmesi için ciddi önlemler alınmasını kabul etti. Bunun için bir Barış Programı geliştirildi.

SBKP 25. KONGRESİ BARIŞ VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ VE HALKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ PROGRAMI

Kongre 4983 delegenin katılımıyla 24 Şubat 1976 günü çalışmalarına başladı. Dokuz gün süren kongreyi, yaptığı bir konuşmayla Polit Büro üyesi Mihail Suslov açtı.

Suslov'un kürsüye davet ettiği Merkez Komitesi Genel Sekreteri Leonid Brejnev uluslararası ilişkilerin bir tahlilini yaparak kongreye «Barış ve Uluslararası İşbirliği ve Halkların Özgürlüğü Programı»nı sundu.

Kongre bu programı kabul ederek Uluslararası ilişkilerdeki yumuşamanın, geri dönülmez bir şekilde kökleştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Kongreye 103 ülkenin komünist ve işçi partileri katılmıştı.

SBKP HAKKINDA BAZI BİLGİLER

ÜYE SAYISININ GELİŞİMİ

Yıllar	Parti Üyeleri	Aday üyeler	Top. Komünist Sayısı
1905	8400	—	8400
1907	46000	—	46000
1917 Mart	24000	—	24000
1917 Ekim	350000	—	350000
1918 Mart	390000	—	390000
1919 Mart	350000	—	350000
1920 Mart	611978	kayıt yok	611978
1921 Mart	732521	» »	732521
1922	450430	117924	568354
1923	381400	117700	499100
1924	350000	122000	472000
1926	639652	440162	1079814
1930	1184651	493259	1677910
1940	1982743	1417232	3399975
1945	3126627	1794839	4921466
1956	6767644	405877	7173521
1964	10182916	839453	11022369
1975	14719062	575741	15294803

CUMHURİYETLERDEKİ PARTİ ÖRGÜTLERİNİN ÜYE SAYILARI

	1946	1973
Ukrayna Komünist Partisi	320307	2479636
Byelorusya Komünist Partisi	48213	460983
Özbekistan Komünist Partisi	96981	449558
Kazakistan Komünist Partisi	148612	609033
Gürcistan Komünist Partisi	121321	305326
Azerbaycan Komünist Partisi	85571	269745
Litvanya Komünist Partisi	8060	131539
Moldavya Komünist Partisi	10846	121367
Letonya Komünist Partisi	10987	133938
Kırgızistan Komünist Partisi	28745	106566
Tacikistan Komünist Partisi	19645	90334
Ermenistan Komünist Partisi	45379	134469
Türkmenistan Komünist Partisi	23502	73041
Estonya Komünist Partisi	7139	77430

SBKP ÜYELERİNİN MESLEKİ DÖKÜMÜ

Yıllar	işçi %	Köylü (Kollektif Çiftçi) %	Büro Hizmetlileri ve diğer %
1946	33.9	18.6	47.6
1952	32.2	18.0	49.8
1956	32.0	17.1	50.9
1961	33.9	17.6	48.5
1966	37.8	16.2	46.0
1971	40.1	15.1	44.8
1973	40.7	14.7	44.6
1974	41.0	14.4	44.6

**Partiye kabul edilen Üyeler içinde
Komsomol (Genç Komünistler Birliği)'den gelenlerin oranı**

1966	%	40.1
1969	%	48.9
1974	%	68.8

Kadın Üyelerin Oranı

1920	%	7.4
1946	%	18.7
1975	%	23.8

Bugün SBKP'ne 1917'den önce katılmış 702 komünist, 1917'de katılmış 3340 komünist, 1918-21'de katılmış 33509 komünist, 1922'de katılmış 1860 komünist, 1923'te katılmış 1877 komünist, 1924'te katılmış 12399 komünist, 1925-40 yıllarında katılmış 860424 komünist ve 1941-45 yıllarında katılmış 2033719 komünist yaşamaktadır.

Parti Üyelüğünün Uzunluğuna Göre Dağılım

5 yıldan az	19.1
6 — 10 yıl	22.5
11 — 20 yıl	26.9
21 — 30 yıl	22.1
31 — 40 yıl	6.2
41 — 50 yıl	2.9
50 yıldan fazla	0.3

Üyelerin Yaşlarına Göre Dağılımı

	%
25'ten küçük	5.7
26 — 30	7.4
31 — 40	31.0
41 — 50	29.2
51 — 60	16.3
61 ve yukarısı	10,4

Bugün SBKP'nin

14	Birlik Cumhuriyetleri Merkez Komitesi
6	Ülkesel Parti Komitesi
148	Bölgesel Parti Komitesi
10	Ulusal Parti Komitesi
791	Şehir Parti Komitesi
540	Şehir Bölgesi Parti Komitesi
2853	Kır Bölgesi Parti Komitesi vardır.

Parti Organlarına Seçilen Komünistlerin Sayısı

Merkez Komitesi Üyeleri	241
Merkez Komitesi Yedek Üyeleri	155
Merkez Denetleme Kurulu Üyeleri	81
Ülkesel ve Bölgesel Parti Komiteleri, Birlik Cumhuriyetleri Komünist Partileri, Merkez Komiteleri ve Denetleme Kurulu Üyeleri	29700
Ulusal Parti Komiteleri, Şehir ve Bölge Parti Komiteleri ve Denetleme Kurulları Üyeleri	376900
Parti Komiteleri, Parti Büroları Temel Parti Birimleri Sekreter ve Sekreter Yardımcıları	1.872.000
Parti Grup Örgütçüleri, ve Diğer Parti Büroları Üyeleri	1.936.000

TÜSTAV